

Consell General de les Valls

Acta Núm. 4/1991

Sessió Extraordinària del dia 5 de març de 1991.

El dia 5 de març, dimarts, es reuneix a Casa de la Vall el M.I. Consell General de les Valls, en Sessió Extraordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea, i amb l'ordre del dia següent:

Punt únic:

Examen i aprovació, si escau, de les liquidacions dels comptes de l'Administració General i de les entitats parapúbliques corresponents a l'exercici de 1989, així com de les corresponents auditories.

Sota la presidència dels MM.II. Srs. Albert Gelabert Grau i Josep Casal Puigcernal, Síndic General i Sub-Síndic General, respectivament, assisteixen els membres següents:

Per Canillo	Els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila Torres, Antoni Casal Mandicó, Jordi Font Cabanes i Miquel Casal Casal.
Per Encamp	Els MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Jordi Mas Torres, Isidre Torres Pons i Enric Pujal Areny.
Per Ordino	Els MM.II. Srs. Joan Naudi Ambatlle, Enric Dolsa Font, Joan Martínez Benazet i Josep Ma Armengol Adellach.
Per La Massana	Els MM.II. Srs. Francesc Grau Esplandiu, Josep Garrallà Rossell, Josep Ma Rossell Pons i Xavier Montané Esplandiu.
Per Andorra la Vella	Els MM.II. Srs. Antoni Armengol Vila, Robert Cassany Vila i Josep Anton Ribes Roca.
Per Sant Julià de Lòria	Els MM.II. Srs. Joan Jordi Areny, Josep Cases Baró, Albert Pintat Santolària i Joan Obiols Camillo.
Per Escaldes-Engordany	Els MM.II. Srs. Miquel Aleix Areny, Marcel·lí Albós Riba, Ramon Canut Bové i Xavier Espot Miró.

El M.I. Sr. Jordi Farràs Forné ha excusat la seva absència.

Assisteix, també, el M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, acompanyat dels MM.II. Srs. Jaume Bartumeu Cassany i Ladislau Baró Solà, Consellers Executius.

Després de l'oració, s'obre la sessió i es procedeix a comprovar els membres assistents a la reunió. Són les deu en punt del matí.

Acte seguit, el M.I. Sr. Síndic General adreça als assistents la salutació següent:

“Molt Il.lustres Senyors:

A l'iniciar-se aquesta sessió del M.I. Consell General que avui tinc l'honor de presidir, vull adreçar a tots els presents la meva cordial salutació i reiterar la meva voluntat de treballar per tirar endavant totes aquelles qüestions que el nostre país té plantejades.

Com ja vaig manifestar a VV.MM.II. Sries. el dia de la meva prestació de jurament, soc plenament conscient del moment que, especialment difícil, estem vivint i de l'esforç que tots plegats haurem de fer per superar els reptes als quals ens enfrontem.

Estic però convençut que amb seny, maduresa i ponderació, que sempre han caracteritzat als andorrans, sabrem actuar de la forma més convenient pel bé d'Andorra i dels seus habitants.

Gràcies per la vostra atenció.”

Seguidament, i abans d'entrar en l'ordre del dia, recorda que en la sessió del Consell General celebrada el 18 de gener hi va haver una al·lusió respecte al tema del Golf Pèrsic en la qual el Consell General lamentava l'inici de les hostilitats i manifestava el seu desig d'un prompte restabliment de la pau, i considera que avui, no podem menys que felicitar-nos, per la fi d'aquest conflicte i, tot i que la situació de normalitat en aquella zona encara no sigui total, formular els més sincers vots perquè tots els països afectats retrobin la tranquil·litat que tant necessiten per a la seva reconstrucció, tant econòmica com social.

Explica també que el M.I. Sr. Cap de Govern ha demanat de modificar l'ordre del dia per tramitar, pel procediment de lectura única, un Projecte de Tarifes de F.E.D.A. i dóna la paraula a aquest per explicar la qüestió amb més detall.

El M.I. Sr. Cap de Govern diu que aquesta és la Proposta de noves tarifes de F.E.D.A. per modificar les existents, i que convindria, perquè s'avingui amb el Pressupost de F.E.D.A., aprovar-les com més aviat millor, perquè en cas contrari es perdria una possibilitat d'ingressos.

El M.I. Sr. Roc Rossell demana també que s'incloguin a l'ordre del dia tres punts: un és una declaració dels Consellers de La Massana, l'altre és una declaració de la majoria del Consell General i, en tercer lloc, voldria també debatre les manifestacions del M.I. Sr. Cap de Govern que han aparegut últimament en un mitjà de comunicació escrita.

El M.I. Sr. Síndic General diu que, tot i que l'ordre del dia estava fixat, si el Consell General creu convenient modificar l'ordre del dia, per a ell no hi ha cap inconvenient.

El M.I. Sr. Enric Dolsa diu que voldria demanar també, amb aquest canvi de l'ordre del dia, com ha dit el M.I. Sr. Roc Rossell, d'incloure-hi unes manifestacions de dos Consellers de la Parròquia d'Ordino.

El M.I. Sr. Síndic General demana que es procedeixi separatament, començant per la proposta que faria en aquest cas el M.I. Sr. Cap de Govern sobre les tarifes de F.E.D.A. i, a continuació, passar a les propostes de modificació de l'ordre del dia efectuades pels MM.II. Srs. Roc Rossell i Enric Dolsa.

El M.I. Sr. Josep Garrallà diu, en relació amb la intervenció del M.I. Sr. Cap de Govern sobre les tarifes de F.E.D.A., que si és urgent que s'hagin d'aprovar o no el Consell General ho dirà, però que li sembla que avui no és pas el moment de passar-les, perquè cal un informe de la Comissió i això no ho tenen i que, aleshores, el més normal seria que passés l'informe de la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç abans de poder-les aprovar.

El M.I. Sr. Miquel Aleix explica al M.I. Sr. Josep Garrallà que a nivell de la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç, que ha examinat el Projecte de Pressupost de F.E.D.A., es va acordar retirar les Propostes de Tarifes de F.E.D.A. i que es passessin al Consell per lectura única i que això ho varen acordar en el mateix sentit que ha dit el M.I. Sr. Cap de Govern, d'avançar en el procés per no portar perjudici a les arque de F.E.D.A. a nivell dels ingressos, ja que ells estan pagant l'energia elèctrica més cara del que a nivell de pressupost s'està contemplant en aquests moments.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que no pretén entaular aquí una discussió sobre les tarifes de F.E.D.A., i que pensa que és important que s'aprovin com més aviat millor, i que només lamenta, i el M.I. Sr. Aleix ho sap com a President de la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç, que una de les seves propostes va ésser que es poguessin aprovar les tarifes no solament de F.E.D.A., sinó de l'S.T.A., cada vegada que el Pressupost es presentés amb retard. Afegeix que és una norma en aquesta casa que el Pressupost arribi retardat, el que fa llavors que les tarifes de F.E.D.A. i de l'S.T.A. entrin en vigor al cap de dos o tres mesos d'haver començat l'any. Recorda que una de les propostes que es va fer a la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç era que s'adoptés, per a totes les parapúbliques que cobren amb aquest tipus de tarifes, el que hi hagués la facilitat que el Govern pogués proposar al Consell General, a partir del primer de cada any l'augment de les tarifes. Lamenta que no s'hagi pogut fer això amb l'S.T.A. pel fet que no s'hagi canviat la llei.

El M.I. Sr. Síndic General pregunta si hi ha algun inconvenient perquè s'examinin aquestes tarifes.

El M.I. Sr. Jordi Mas diu que, efectivament, es va acordar que les tarifes es passessin directament al Consell General, per suprimir el retard que sempre es marca amb el Pressupost, però que aquestes tarifes venen originades per una sèrie de dades que li agradaria que es discutissin aquí, en aquesta Sala, perquè hi intervenen inclús els beneficis de les entitats distribuïdores. Creu que és important que es parlés de les tarifes aquí, però amb un informe de la Comissió ja que a la Comissió es va acordar que es passaria al Consell General a través d'un projecte, però evidentment aquesta té la seva paraula a dir i aquí no hi ha cap informe.

El M.I. Sr. Josep Garrallà proposa que, si es creu convenient i ja que és un tema bastant urgent, en el moment del descans la Comissió es pot reunir per examinar-les.

El M.I. Sr. Miquel Aleix diu que no té cap inconvenient en què es reuneixi la Comissió, i que l'únic que els voldria remarcar és que a nivell de la Comissió tenien una tarificació de F.E.D.A. enviada pel Govern i que el Govern les va retirar per presentar-les amb acord de la Comissió, perquè tots estaven d'acord en què es seguís aquest procediment, per avançar amb el procés i presentar-les a una reunió del Consell General per lectura única. Considera que

l'acord que s'havia pres a la Comissió avui s'està portant a terme però que si es vol la Comissió ho pot mirar, i que l'únic que fa avui el Govern és tornar-les a portar i les porta al Ple a través d'un procediment de lectura única.

El M.I. Sr. Síndic General creu que el que es podria fer és incloure-les en l'ordre del dia, durant el descans la Comissió que en parli i posteriorment s'examinen.

El M. I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria diu que voldria precisar una qüestió que gairebé ha quedat aclarida per la intervenció del President de la Comissió legislativa. Explica que el Consell d'Administració de F.E.D.A. fou informat pel Director de F.E.D.A., Sr. Ramon Cereza, que havia comparegut a demanda de la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç, davant d'aquesta Comissió legislativa on s'havia debatut la qüestió de les tarifes i, d'alguna manera, el Director de F.E.D.A. va trametre al Consell d'Administració un cert consens de tota la Comissió perquè es procedís tal com s'ha fet. És a dir, hi havia les tarifes, la Comissió les havia debatut, i s'acceptava que es retiressin i es presentés una proposta a tramitar pel procediment de lectura única i, únicament, s'ha fet amb la finalitat de no perjudicar els interessos de F.E.D.A.

El M.I. Sr. Josep Garrallà es pregunta si tots els Consellers Generals d'aquesta Sala n'estan assabentats del canvi de tarifes i si tothom té la documentació adient per poder-se pronunciar.

El M.I. Sr. Miquel Aleix proposa, per avançar, que s'inclogui aquest tema a l'ordre del dia i que a la mitja part del Consell la Comissió es reuneixi i faci una Proposta per presentar al Consell General.

No havent-hi cap més intervenció el M.I. Sr. Síndic General diu que s'inclou a l'ordre del dia aquesta Proposta de modificació de les tarifes de F.E.D.A. i que es debatrà després del descans, un cop la Comissió legislativa hagi fet el seu informe.

A continuació, demana al M.I. Sr. Roc Rossell si vol precisar la seva proposta de modificació de l'ordre del dia per poder sotmetre-la a consideració del Ple.

El M.I. Sr. Roc Rossell diu que es tractaria d'incloure en l'ordre del dia quatre punts i que lamenta haver-se descuidat els MM.II. Srs. Consellers de la Parròquia d'Ordino. Precisa que hi hauria una declaració dels Consellers de la Parròquia de La Massana, de tres Consellers en concret, la declaració de dos Consellers de la Parròquia d'Ordino, la declaració de la majoria i, després l'entrevista que el M.I. Sr. Cap de Govern ha tingut amb un mitjà de comunicació escrita.

El M.I. Sr. Síndic General pregunta si s'està d'acord en què s'incloguin els punts que ha sol·licitat el M.I. Sr. Roc Rossell a l'ordre del dia i, no havent-hi cap objecció, diu que queden inclosos.

El M.I. Sr. Josep Ma Rossell manifesta, en nom dels tres Consellers de La Massana, el M.I. Sr. Francesc Grau, el M.I. Sr. Xavier Montané i ell mateix que, després dels esdeveniments que han ocorregut a partir de l'elecció del nou Síndic General, així com de la dimissió forçada del M.I. Sr. Conseller de Turisme i Esports, s'han efectuat una sèrie de manifestacions, així com declaracions a diversos mitjans de comunicació, i que consideren que avui és el moment per entaular un debat polític en el si d'aquesta Cambra i volen fer constar en Acta el següent:

“Els tres Consellers Generals de la Parròquia de La Massana, Francesc Grau Esplandiu, Josep Maria Rossell Pons i Xavier Montané Esplandiu, després d’haver estat assabentats de la dimissió forçada del M.I. Sr. Cándid Naudi Mora, en sa qualitat de Conseller de Turisme i Esports del M.I. Govern, i d’haver tingut coneixement de la lletra de dimissió del Sr. Naudi, així com de la resposta efectuada pel M.I. Sr. Cap de Govern, volem fer constar el contingut de les mateixes, que s’acompanyen com a document annex i que el tenor literal és el següent:

a) Lletre del M.I. Sr. Cándid Naudi Mora adreçada al M.I. Sr. Cap de Govern del 25 de febrer de 1991. Aquesta diu el següent:

Andorra la Vella, 25 de febrer de 1991.

M.I. Sr. Oscar Ribas i Reig
Cap de Govern
Edifici Administratiu
Carrer Prat de la Creu
ANDORRA LA VELLA

Molt Il.lustre Senyor:

El passat divendres dia 22 de febrer d’enguany, aproximadament a les 16.00 hores, vaig ésser convocat per V.M.I. Sria. al seu despatx de Govern. Verbalment V.M.I. Sria., em va confirmar els rumors d’aquesta darrera setmana i em va dir que, degut a què s’havia produït un canvi de majoria en el M.I. Consell General, amb motiu de l’elecció del nou Síndic General, el M.I. Sr. Albert Gelabert i Grau, V.M.I. Sria. considerava que, a partir d’aquest fet, havia de governar amb el suport del sector de Consellers minoritaris del M.I. Consell General que, per altra part, i segons el criteri expressat per V.M.I. Sria., representa aquest sector minoritari dels Consellers Generals la majoria de la població andorrana. Després d’aquesta manifestació, V.M.I. Sria. m’indicà que tenint en compte que els Consellers Generals de la meua Parròquia de La Massana formen part de la nova majoria i que el Govern voluntàriament s’adscriu a la minoria que V.M.I. Sria. entén que dóna suport al seu programa polític i com a conseqüència del que m’havia exposat anteriorment, m’oferia dues alternatives: o presentava la dimissió o seria cessat directament del meu càrrec de Conseller de Govern de Turisme i Esports.

Abans de manifestar a V.M.I. Sria. quina és la meua decisió al respecte vull expressar el meu estat d’ànim en el moment d’escoltar les seves paraules. Decepció, impotència i tristesa. En definitiva, el que V.M.I. Sria. estava fent en aquell moment i ha fet, és retirar-me la confiança que m’havia dipositat en fer-me l’alt honor de nomenar-me per al càrrec de Conseller de Turisme i Esports. Després de més d’un any d’haver exercit aquesta missió i crec que ho he fet, almenys aquesta ha estat en tot moment la meua intenció, amb dedicació, amb entusiasme, amb resultats eficients i positius tal com V.M.I. Sria. em va ratificar, i especialment amb tota lleialtat i fidelitat al contingut del Discurs-Programa de V.M.I. Sria. i del M.I. Govern que va ésser aprovat en el seu dia pel M.I. Consell General, per majoria, és a dir de forma democràtica i amb obligació de dur-lo a la pràctica de forma general i el més completa possible. Si aleshores una majoria era vàlida democràticament també ho ha d’ésser ara, encara que hagi canviat la seva composició. He d’entendre, per tant, que les raons que V.M.I. Sria. pot tenir per

presentar-me la disjuntiva de dimitir o d'ésser cessat no són d'ordre personal o de la meva actuació política i professional, ans al contrari. Allò que ha influït a V.M.I. Sria. a adoptar aquesta postura ha sigut exclusivament interès d'ordre polític. Doncs, em queda clar que pel que fa al fons d'aquesta deplorable situació, ha prevalgut el fet que els Consellers Generals de la meva Parròquia no formin part del sector dels MM.II. Srs. Consellers Generals de l'avui actual minoria i amb els quals V.M.I. Sria. es vol recolzar. També vull manifestar-li que, per part meva, considero malgrat el que V.M.I. Sria. em va manifestar, que l'elecció del nou Síndic General és el resultat d'una acció totalment democràtica, seguint les estructures de les institucions andorranes. Si hi ha hagut un canvi en la composició del grup majoritari del M.I. Consell General serà per determinades i distintes raons, en les quals però no es pot posar en dubte de cap manera la representativitat dels MM.II. Srs. Consellers Generals de l'actual majoria, que tenen el mateix pes específic que els altres MM.II. Srs. Consellers Generals i que es mereixen el mateix respecte i atenció, i que en la meva opinió seran les decisions d'aquesta avui majoria les que marcaran de forma directa i democràtica la línia política a seguir pel país.

Com podrà comprovar, abans de prendre la meva decisió, obligada per l'alternativa presentada per V.M.I. Sria. he reflexionat molt. He considerat, per sobre de tot, que en les eleccions del Desembre de 1989 vaig ésser elegit Conseller General per la Parròquia de La Massana i que en aquesta elecció vaig participar en d'altres decisions a elecció de V.M.I. Sria. com a Cap de Govern, essent posteriorment nomenat per al càrrec de Conseller de Govern de Turisme i Esports. He considerat també de forma especial que pel fet d'haver estat elegit Conseller General de la Parròquia que m'ha vist néixer em dec enterament als meus electors i electores de la mateixa que em van fer l'alt honor d'escollir-me. He considerat que, com a conseqüència, la postura de V.M.I. Sria. afecta directament als electors i electores que van posar la seva confiança en el programa electoral i en la meva persona, i als Consellers Generals que els representen, que segons el criteri expressat per V.M.I. Sria. avui no estan en el sector en el qual V.M.I. Sria. vol governar.

Davant d'això, és amb orgull pensant en la meva Parròquia i en el meu país i amb la satisfacció del deure complert per la tasca duta fins ara en el Govern, i agraïnt-li la possibilitat d'escollir una alternativa, que presento a V.M.I. Sria. la meva dimissió irrevocable del càrrec de Conseller de Turisme i Esports del Govern d'Andorra.

Amb tot, vull també patentitzar que ha estat un honor compartir amb V.M.I. Sria. i els restants membres de Govern les responsabilitats de formar part de l'equip de l'Executiu i treballar pel desenvolupament i progrés del nostre estimat país.

Rebi, Molt Il.lustre Senyor, el testimoni de la meva millor i més distingida consideració.

Candid Naudi i Mora
Conseller de Turisme i Esports.

b) Lletre del M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, adreçada al Sr. Candid Naudi Mora, Conseller de Turisme i Esports de data 26 de febrer de 1991. Aquesta lletra diu el següent:

Sr. Candid NAUDI

LA MASSANA.

Distingit Senyor:

Ahir al migdia vaig rebre la vostra carta de dimissió i vull manifestar-vos la meva profunda decepció així com la de la resta dels companys que formen el Govern d'Andorra, davant del to i del contingut que vos empreu en aquesta missiva.

En primer lloc, voldria fer-vos sentir la meva decepció pel fet que en aquesta carta divulgueu el tema de la darrera conversa de caràcter personal que tots dos vàrem mantenir en un despatx oficial del Govern d'Andorra. A banda d'aquest lamentable fet em preocupa força que vulgueu ara donar tenor polític a la vostra dimissió, quan vos sabeu perfectament que obeeix a una qüestió purament personal vostra en haver-vos col·locat en situació de deslleialtat política envers el Cap de Govern que us va nomenar, i de deshonestat política envers els vostres companys de Govern i dels que varen recolzar-vos per ésser Conseller de l'Executiu. El vostre escrit palesa que no vàreu entendre el contingut de la conversa que esmenteu del dia 22 del corrent mes, i que no el vàreu saber transmetre al redactor o redactors de la vostra lletra de dimissió. Mencioneu el que us convé, interpreteu al vostre aire el que voleu i oblideu el que no us és útil i, sobretot, voleu ignorar altres converses mantingudes abans que dimitís el Síndic Beal.

Jo personalment, amb exclusió de qualsevol altra persona, vaig decidir de donar-vos l'alternativa de dimitir o ésser cessat del vostre càrrec, no perquè pretenem sostenir-nos parlamentàriament en minoria, sinó perquè vos personalment vàreu promocionar i impulsar la candidatura de l'actual M.I. Sr. Síndic, Albert Gelabert, contràriament a la voluntat de la resta de la majoria que donava suport al Govern. És, esperava que ho haguéssiu comprès, la vostra molt activa participació en aquesta operació de desestabilització política, sempre a esquenes de l'equip de Govern, la que feia insostenible la vostra presència en el Gabinet que tinc l'honor de presidir.

Així que, per honestat política i personal amb la qual sempre procuro actuar i amb lleialtat a la resta de Govern, vaig decidir que la vostra continuïtat era una qüestió no de maniobra parlamentària sinó de coherència i honradesa política i, potser el que cal, avui per avui, en la política andorrana és una mica d'això.

Per altra banda, vos sabíeu perfectament que al donar suport actiu a una candidatura de fora de la majoria la disjuntiva de dimitir o d'ésser cessat us la posàveu vos mateix. Jo accepto les regles del joc democràtic i defujo les baixes actituds malgrat s'intenti vestir-les amb el qualificatiu d'electoralistes. Vostè no ignora que en la conversa del 22 de febrer i en altres anteriors s'insinuà el recolzament dels tres Consellers Generals de La Massana que havien votat al Síndic Albert Gelabert per aital que conservéssiu el càrrec que ocupàveu al Govern i oblideu en la vostra lletra del 22 de febrer que personalment vaig rebutjar, i vaig fer-ho penso, per dignitat nacional, per coherència amb una línia i un programa, per honestat envers els ciutadans que ja no saben on se situen les ambicions i la línia d'alguns personatges del nostre dissortat món polític.

Jo accepto les regles del joc democràtic i, per tant, acato la decisió del M.I. Consell General pel que fa a elecció del proppassat 15 de febrer malgrat no la comparteixi, no per la persona elegida que no conec políticament i que com a persona em mereix tots

els respectes, sinó per la incoherència cívica amb un sector del país que em va donar la seva confiança.

Al llarg de la meua dilatada carrera política en cap moment he posat ni posaré en dubte la representativitat del M.I. Consell General, ni la de cap dels Srs. Consellers com vos insinueu que he fet. Simplement perquè el meu mandat deriva d'aquesta institució. Vull manifestar-vos, doncs, que en la meua decisió de plantejar-vos la disjuntiva entre dimitir o ésser cessat, no he tingut en compte la vostra insinuació de suport de tres Consellers Generals de La Massana al Govern, ni per conservar el vostre càrrec ni molt menys l'orientació del vot dels MM.II. Srs. Consellers Generals de la vostra Parròquia que ells sabran explicar. Pel contrari com ja us he dit, motius d'honradesa pública i personal m'han induït a prendre aquesta decisió.

Heu tingut l'oportunitat de treballar amb el nostre equip de Govern durant aquest darrer any, crec que no podeu negar que entre tots hi ha hagut un ambient de treball i d'entusiasme, de servei al país i de dedicació exclusiva a les tasques de Govern. No podreu negar que en les diferents sessions de Govern l'orientació que us demanava s'adreçava a les anàlisis dels problemes, vos sabeu que són greus, que té plantejats el nostre Estat i a resoldre's solament en funció d'aquesta anàlisi.

Jo no sé a qui us deveu, però em preocupa força que us referiu als electors de la vostra Parròquia perquè el que jo, com a Cap de Govern, he intentat i de ben segur he aconseguit és posar en peu un equip de treball que tingui com a referència l'interès nacional i no el sectarisme ni el parroquialisme mal entesos.

Com a Cap de Govern vaig decidir personalment de donar-vos l'alternativa de la dimissió, en virtut de les relacions d'amistat i confiança que durant aquest darrer any hem anat forjant entre uns i altres, arran de la dedicació quotidiana al servei del país i del nostre programa. Confiava que així facilitava a un company i a un col.laborador el fet de superar amb elegància aquesta amarga circumstància política que els seus companys de Govern no han desitjat.

No puc menys que manifestar-vos que em sento personalment traït i, al mateix temps, decebut pel to, el contingut, i les insinuacions de la vostra carta de dimissió que demostren que no heu sabut aprofitar l'avinentsa de sortir del Govern d'Andorra amb dignitat. Però, contràriament, els que pensen que no cessar-vos ha estat un excés de correcció el meu tarannà personal i la meua consciència em diuen que malgrat tot he obrat bé.

La vostra lletra de dimissió com la present resposta constarà en l'Acta de la pròxima sessió de Govern. La història en jutjarà ..."

Seguidament, i a la vista del contingut de les lletres que s'acaben de reproduir, considerem oportú fer constar les manifestacions que segueix:

"En primer lloc, els tres Consellers Generals de la Parròquia de La Massana que formàvem part de l'anterior grup majoritari en aquesta legislatura del M.I. Consell General, considerem oportú donar una explicació del perquè s'ha produït aquest canvi en el si de la Cambra. El M.I. Consell General no ha funcionat durant aquest any i dos mesos de legislatura. Qüestions tan importants com el procés constituent, la llei d'associació, la llei general d'educació, la llei general de l'esport, la llei del joc, per esmentar només uns exemples, es troben dormint un somni etern. La situació que ha

portat a què el M.I. Consell General no funcionés ens ha dut a reflexionar molt acuradament perquè aquest no és el camí que Andorra necessita. Els esdeveniments han dut al M.I. Consell General a una apatia total i al protagonisme exacerbat de certes persones. És necessari plantejar, no obstant, un seguiment dels fets que han motivat que s'arribés a aquesta lamentable situació, i aquests fets són els següents:

1r. Dimissió del Síndic Sr. Beal per problemes de salut.

2n. Elecció d'un nou Síndic General amb el resultat d'un canvi de majoria provocada per la no acceptació per l'avui minoria del M.I. Sr. Albert Gelabert Grau com a candidat, amb exclusió d'aquest i el recolzament al candidat Sr. Miquel Aleix.

3r. A conseqüència d'aquest fet es produeix seguidament la dimissió forçada del Conseller de Turisme i Esports, Sr. Naudi, per motius únicament i de forma exclusiva partidistes, i amb un absolut caràcter de revenja.

Acusa el M.I. Sr. Cap de Govern al Sr. Candid Naudi d'haver promocionat i impulsat la candidatura de l'avui nou Síndic General. El cert, però, Sr. Cap de Govern, és que la iniciativa i el suport a la candidatura del nou Síndic General va partir i va ser exercida per Consellers que no cercaven cap desestabilització política de l'equip de Govern, com s'esmenta textualment en la carta adreçada al Sr. Naudi, sinó que el que es pretenia i es pretén es donar un altre aire, un altre to, un nou dinamisme i una major profunditat i efectivitat al M.I. Consell General. La realitat és distinta a la que el M.I. Sr. Cap de Govern vol fer creure. La realitat és que vostè si que ha participat activament en el suport a la candidatura del M.I. Sr. Miquel Aleix. Per tant, cal preguntar-se, on és la deslleialtat, i el deshonor, i la traïció, de la qual el M.I. Sr. Cap de Govern parla en la seva lletra adreçada al Sr. Candid Naudi. Perquè, Sr. Cap de Govern, vostè ha de saber que no pot immiscir-se en qüestions que afectin exclusivament a la competència d'aquesta Cambra. L'elecció d'un Síndic General pertany de forma exclusiva als MM.II. Srs. Consellers Generals. Vostè ha pres part directa en el tema, en un afer que no li corresponia i ha demostrat una total manca de neutralitat. I això sí que és del tot insostenible. Fixi's, sinó, com també en la seva carta adreçada al Sr. Naudi arriba a dir que no comparteix l'elecció del M.I. Sr. Albert Gelabert Grau com a Síndic General a qui no coneix políticament, el que li provoca la seva actitud d'ingerència en l'elecció del Sr. Síndic General i de presa de possessiu com una mostra clara del que ha estat la seva participació activa en aquesta qüestió. Quina contradicció, quan vol donar-nos lliçons d'honestetat política. Aquesta actitud evidentment sectarista i totalment partidista prova que el M.I. Sr. Cap de Govern opti per la dimissió provocada i forçada del Conseller de Turisme i Esports, sense demanar cap tipus d'explicació als tres Consellers Generals de la Parròquia de La Massana que li van donar suport i confiança en la seva elecció. L'explicació és molt clara, el M.I. Sr. Cap de Govern tria el recolzament de l'avui minoria del M.I. Consell General per quant a l'actual majoria el Sr. Cap de Govern no la considera representativa i quan parla de coherència, d'honradesa política i d'honestetat pels ciutadans, per un suposat interès nacional, no té en compte ni accepta les tan repetides regles del joc democràtic a les quals fa referència i això per una raó molt senzilla. No té la suficient dignitat política i no assumeix les seves responsabilitats per representar com és el seu deure un vot de confiança a la Cambra. Parlem-ne de la representativitat esgrimida pel Sr. Cap de Govern. A més d'haver de considerar la manca de respecte a les Parròquies que no entren, segons el criteri del Sr. Cap de Govern en aquest element de representativitat, cal dir també que l'únic membre de l'equip de

Govern elegit, és a dir, sortit de les urnes, era el Sr. Candid Naudi, tots els altres han estat elegits indirectament, com el propi Sr. Cap de Govern o designats com la resta dels membres del Govern. I en el vall de xifres que durant aquests dies ha fet sortir a la llum pública, el Sr. Cap de Govern dóna la sensació com si ell mateix i els restants membres del Govern tinguessin una plena i total representativitat que no es poden irrogar de cap manera. Perquè no representen cap unanimitat sinó, en tot cas, representen un grup opinió que, al seu torn, representa una part, no tota, de la població andorrana.

Després de la seva dilatada i dissortada vida política, el Sr. Cap de Govern no té avui el suficient valor polític per presentar ell la dimissió i fa carregar els neulers a una altra persona. Aquesta situació ens produeix una profunda tristesa així com una total decepció per aital comportament polític. Cal considerar que l'actitud política del M.I. Sr. Cap de Govern així com la de la resta dels membres de l'equip de Govern, per allò del caràcter col·legiat, deriva sense cap mena de dubtes cap a un "spaguetti western" dels anys 70, on els dolents de la pel·lícula, és clar, són els Consellers Generals de l'actual majoria i els salvadors i màrtirs del país només són vostès.

Com ja he manifestat davant d'aquesta situació la posició més noble i digna des del punt de vista polític seria que el Sr. Cap de Govern presentés davant la Cambra el corresponent vot de confiança, si és veritat, com diu, que accepta les regles del joc democràtic.

Aquesta seria la posició evidentment més democràtica dins del marc de les nostres institucions. Ara bé, aquesta postura no la vol afrontar per raons d'incongruència política agreujada, a més a més, per un marcat síndrome de transició i de transhumància política que el Govern pateix. A partir d'aquest moment, i ho diem ben clarament, aquella confiança així com el recolzament que aquests tres Consellers Generals de la Parròquia de La Massana li hem donat en tot moment, tant en la seva elecció com a Cap de Govern com en el seu Discurs-Programa li és totalment retirada. I que no es digui, en el seu particular mur de lamentacions, que aquesta actitud d'aquests tres Consellers Generals de La Massana obeeix a aspectes electoralistes o a parroquialismes mal entesos. Serà el Sr. Cap de Govern qui no ho entén, sinó que és el mateix Cap de Govern qui en la seva carta del 26 de febrer de 1991 manifesta, sense aquella elegància que ell reclama per als demés, que, personalment, ha rebutjat i rebutja el nostre recolzament.

Les nostres ambicions, les d'aquests tres Consellers Generals de La Massana, es situen, Sr. Cap de Govern no ho dubti, en l'objectiu d'assolir sempre el millor per al nostre País. La nostra honestat no serà jutjada per Vostè, Sr. Cap de Govern, protagonista essencial en el nostre dissortat món polític.

Sàpiga així que, com a conseqüència d'aquestes lamentables actituds polítiques que ha adoptat i la seva personal decisió de rebutjar-nos, no compta més amb la confiança i suport d'aquests tres Consellers Generals de la Parròquia de La Massana.

Que consti en acta. Aquí també, en aquesta Cambra, la història jutjarà, Sr. Cap de Govern."

El M.I. Sr. Ramon Canut diu que, davant de les greus acusacions amb el que fa referència a la tasca parlamentària formulades pel M.I. Sr. Rossell, en nom dels tres Consellers de La

Massana, es reserven el dret d'examinar aquesta constància en acta i tenir la mateixa oportunitat en una propera sessió del Consell per clarificar-la.

El M.I. Sr. Síndic General diu que, atès que la proposta del M.I. Sr. Roc Rossell deia que hi havia declaracions dels tres Consellers de La Massana, declaracions dels dos d'Ordino i una de caràcter general, proposaria que s'escoltessin primer aquestes constàncies en acta i tractar-ho com un sol tema. No es formula cap objecció.

El M.I. Sr. Enric Dolsa demana que consti en acta el següent:

“Molt Il.lustres Senyors,

En nom propi i del meu company Josep Ma Armengol, ens permetreu que exposem davant d'aquesta Molt Il.lustre Assemblea, de forma breu però amb honradesa i convicció, les raons i motivacions per les quals el nostre vot en elecció del proppassat dia 15 de febrer va recolzar la candidatura de l'actual Molt Il.lustre Senyor Síndic Albert Gelabert.

Conscients que aquesta decisió comportaria un canvi en la majoria política, fins aquell moment existent en el Consell General, conscients que la nostra integració en la nova majoria que en aquell moment es formava, desencadenaria previsibles conseqüències en l'àmbit polític de la nostra Parròquia; vàrem fer que, fugint de valoracions subjectives i simplistes, ens haguéssim de centrar i cenyir-nos seriosament en una anàlisi aprofundida d'aquest moment polític.

Així doncs sorgeix una decisió, que és el resultat d'una valoració, objectiva, realista i pragmàtica d'un any, durant el qual els esdeveniments polítics i la seva evolució han rarament transcorregut en acord amb els plantejaments i objectius polítics, que en un inici la majoria anterior s'havia compromès a portar a terme.

Contràriament a les necessitats del moment, en què la coherència i la solidesa política, tant en els plantejaments com en les decisions, eren cabdals per pal·liar en el possible el buit deixat per la malaurada absència per malaltia de l'anterior Molt Il.lustre Senyor Síndic, Josep Ma Beal, començà a generar-se procediments no gens favorables a una dinàmica de cohesió i d'esperit de treball dins de la majoria anterior.

Això es tradueix en el si del Consell General en una manca de vitalitat que ens ha portat a una quasi total inoperància durant aquests darrers mesos.

Assumptes com la reforma de les institucions, delimitació de competències, llei d'associacions, llei del joc, llei de l'esport i moltes altres resten encara en estat de gestació.

En el que portem de legislatura solament hem estat capaços de procurar-nos d'una Llei laboral i de fer algunes modificacions als Reglaments de la C.A.S.S.

Pel que respecta a temes cabdals com la transferència dels pressupostos als Honorables Comuns, fet polític important dins d'una concepció progressista de la política nacional, ha quedat postergat. En canvi ara es treuen a rel·luir fantasmes referents a la representativitat d'uns i altres, oblidant l'esperit ancestral del federalisme del nostre País.

Les noves fonts d'ingressos, no solament els plantejaments emprats són insuficients, sinó que a més són inadequats, comportant un seriós enfrontament, no sense raó per part de tots els nostres Honorables Comuns.

Així mateix, els plantejaments polítics tan i tan exclamats d'equilibri i rigorisme, pel que concerneix al Pressupost, es veuen minvats davant la presentació d'uns pressupostos totalment deficitaris, en dos anys si volem fer cas al nostre Govern, endeutarem el País de 14 mil milions de Pessetes.

Pensem que no s'ha sabut frenar la despesa pública en el que respecta a funcionament, molts nous funcionaris han estat contractats i els quins hi havia, han tingut un tracte discriminatori, ja que a alguns se'ls revisà el seu salari amb l'ordre d'un 25% d'augment i altres es tingueren que contentar amb prop d'un 6%.

El propassat 18 de juny, aquest Molt Il·lustre Consell General va votar per unanimitat negociar amb els nostres Senyors Coprínceps una Constitució escrita; des d'aleshores la majoria no s'havia ni reunit per mínimament vertebrar aquesta Constitució.

Sortosament per als Andorrans, la Comissió Tripartida s'ha ajornat dues vegades, diem sortosament perquè ens demanem què haguéssim negociat.

Voldríem, doncs, per acabar, deixar palès que la nostra decisió obeeix a la idea de poder aconseguir per al nostre estimat País, una política que s'adapti a la realitat a fi de poder donar el màxim de solucions als problemes que ens envolten i poder afrontar el repte del futur amb els millors auguris.

Moltes gràcies.”

El M.I. Sr. Albert Pintat demana, en nom dels MM.II. Srs. Jordi Font, Miquel Casal, Roc Rossell, Jordi Mas, Isidre Torres, Enric Pujal, Enric Dolsa, Josep Ma Armengol, Francesc Grau, Josep Garrallà, Josep Ma Rossell, Xavier Montané, Joan Jordi, Josep Cases i Joan Obiols, Consellers Generals de la majoria, que consti en acta la manifestació següent:

“Ens trobem avui en la primera sessió d'aquesta Cambra després de l'elecció del nou Síndic General i del consegüent canvi de grup majoritari; no és res més que el resultat de l'exercici ordinari de les normes democràtiques andorranes; uns elegits pel poble, honorant el seu jurament de servei al país, han votat lliurement d'acord amb el seu millor i lleial saber. Res té a veure amb complots, destruccions de destins nacionals, ni és la prova d'una dissortada vida política.

Aquesta nova configuració del Consell General, ha estat el resultat de la pèrdua de confiança en el Govern, en els seus membres, i en la seva acció.

El Govern, sota una pretesa capa de nacional-progressisme, de transparència i d'un nou estil de fer política, en realitat, en la pràctica ha actuat de manera maniquea; amb sobèrbia política i amb infinita vanitat. Ha caigut en el més pur parroquial-sectarisme. Ha estat una constant en aquest any perdut per Andorra, l'atac contra aquells que no compartien la seva manera d'obrar; així com la difamació del treball fet per la legislatura anterior.

En un tan curt període de temps l'obcecació de l'acció de Govern, què ha aconseguit? La desestabilització i la devaluació de la vida pública del país; el més gran desprestigi mai observat a Andorra de tota la classe política; i un clima de provisionalitat que intranquil·litza al país. I d'aquest fracàs, cregui'm, ningú se'n pot alegrar. Han estat incapaços d'instaurar el necessari clima de diàleg, les actituds d'entesa, i els processos

de concertació entre tots els elegits. I no és pas que no invoquessin en cada ocasió totes les virtuts que els adoren: honestat, lleialtat, coherència, ètica, honradesa i moralitat. Paraules buides, les conductes virtuoses, s'apliquen, no es proclamen. S'han deixat portar per un clima bèl·lic, i els preocupa més l'estètica de les fotos i de la imatge o el que dirà la història. Vanitats!.

Dins l'Administració, en la recent posta en funcionament de la Ràdio Nacional Andorrana, la ràdio de tots, novament el sectarisme i l'amiguisme han estat els pilars de l'acció de Govern.

Els nostres funcionaris han vist com els favors i els ascensos injustificats es produïen per a uns i la marginació per als altres. La desmotivació personal dels nostres funcionaris en amplis sectors, és el resultat de la forma tan peculiar de procedir del Govern. Les acusacions contra l'anterior administració, són totalment tergiversades, i demostren si falta feia, el nerviosisme i la pèrdua de compostura davant el perill d'un possible abandó del privilegi de seure en les butaques de vellut blau. Aquest és el seu estil: difamar, denigrar políticament, sotmetre el país a una permanent lluita electoral, i en la crispació que necessàriament en resulta.

El to desmesurat de la carta del Sr. Cap de Govern amb motiu de la dimissió del Sr. Conseller de Turisme i Esports, és un trist exemple. Estan perdent els papers i tot el que s'oposi a les seves ambicions és objecte de sistemàtica desqualificació.

La incompetència que demostra el Govern i el greu dany que estan produint a les institucions ens és difícilment tolerable. El nostre sistema electoral és el que és: amb les seves misèries i els seus migrats èxits. La majoria dels parlamentaris que han passat per aquesta Noble Casa, d'ençà almenys el 1975 sempre ho hem denunciat. Però som el que som, i si el sistema era prou democràtic al 89 i 90, també ho és igualment avui. En tota política, i també en l'andorrana, existeixen unes regles de joc i, tot i que aquestes regles no són ni de lluny suficients, però per limitada que sigui la nostra democràcia, hem de maximitzar les possibilitats d'autogovern que ens confereix. Per això les regles no han canviat i ens hem de sotmetre, ja que gràcies a elles l'Executiu va ésser elegit o nomenat. Si fa un any la institució del Consell General era prou bona, avui no poden desprestigiar el sistema amb declaracions irresponsables, amb al·lusions a tants per cents o al nombre de ciutadans no representats. Quan es guanya, el sistema és bo; quan es perd ja no seria vàlid.

Andorra ha perdut un temps preciós, i els problemes no esperen. El nostre país pateix de les conseqüències del clima d'enfrontament verbal, de guerra política permanent que s'ha instaurat amb tan peculiar manera d'actuar.

Se'ns acusa, que no tenim ni ideari, ni programa, ni objectius. Fins i tot es dubta del nostre patriotisme. Ja els hi demostrarem. Si des de la minoria sempre hem predicat i practicat una norma de consens i d'unitat en els temes cabdals, en els temes que es diuen temes d'Estat, és a dir: Constitució, Reforma, Relacions amb la C.E.E., personalitat internacional del Principat, des de la majoria, aquests temes ens esforçarem a aplicar un llenguatge i un clima que afavoreixi i permeti a tota la Cambra expressar la seva opinió i arribar a posicions unitàries, ja que és la sola i constructiva resposta davant la magnitud i transcendència d'aquests grans reptes.

El passat 18 de juny, per acord unànim, el Consell General va adoptar la decisió de donar-nos una Constitució Escrita. Malauradament res d'important encara no s'ha fet.

Avui la nostra primera i prioritària intenció és tirar endavant la qüestió constitucional i cloure el més aviat possible aquesta inestabilitat i provisionalitat institucional.

Convidem a tots els companys de legislatura a celebrar un Consell Extraordinari sobre el Procés Constituent, que permeti reemprendre amb renovat vigor la negociació amb els Srs. Coprínceps, i fer sentir la nostra ferma i inalterable unanimitat. Atesa la importància de la qüestió, aquest ha estat i ha de ser l'objectiu bàsic i fonamental de la present legislatura. No es poden acceptar més dilacions. Pel que fa a l'Administració del país, anunciem ja alguns dels nostres principis. Primer de tot, prioritat absoluta al Túnel d'Envalira per obrir-nos als nous eixos europeus de circulació. Continuar l'esforç d'infraestructures i d'inversions, per a modernitzar el país i preparar-lo davant els xocs que la competitivitat europea ens aportarà més aviat del que ens pensem. L'esforç en els camps educacionals, sanitaris i socials s'ha d'incrementar sense timidesa. I tot això amb una lluita ferma i decidida contra la despesa de funcionament, contra la burocratització paralitzadora, i creant circuits administratius curts i eficients. Aquí, la delimitació de competències amb les Corporacions Locals s'ha de traduir per una simplificació de la vida dels administrats. Això comportarà un nou pressupost i un treball més acurat en el si de les diferents Comissions parlamentàries.

Aquestes són algunes de les nostres idees que anirem desplegant en el decurs d'una molt més àmplia, molt més activa i molt més participativa vida parlamentària, i demanem a tots un nou ritme de treball i una manera més generosa d'administrar. També ens aplicarem amb valentia a cercar les noves fonts d'ingressos que exigeix l'equilibri pressupostari.

En aquest intent, potser el darrer, de salvar la present legislatura, convidem a tots els Consellers Generals sense excepció. Tots hi som necessaris, i la democràcia andorrana a tots ens necessita.”

El M.I. Sr. Josep Cases diu que, després de les manifestacions dels Consellers i tal com ha estat acceptada la demanda del M.I. Sr. Roc Rossell, com a punt de l'ordre del dia, voldria fer uns comentaris i, en primer lloc, demanar al M.I. Sr. Cap de Govern si pot dir si les seves declaracions aparegudes al Diari Segre són autèntiques.

El M.I. Sr. Cap de Govern respon que les declaracions són autèntiques però que el títol no.

El M.I. Sr. Jordi Mas manifesta en relació a aquestes declaracions, que entén que són el final d'una etapa que va començar amb l'elecció de Sindicatura i en la qual s'han produït diverses manifestacions per part de Consellers Generals, Consellers de Govern, etc., fent ressortir un tema que s'havia quedat dormit durant un any en què les Parròquies d'Andorra la Vella i d'Escaldes-Engordany dominaven la situació, en cert aspecte, i que avui que ja no la dominen han hagut de treure a la llum pública, a través d'uns números que ells fan i que, evidentment, cada un els pot fer de la seva manera, però que no comparteix, perquè quan parlen d'un nombre de població obliden el 40% que no havien guanyat en les darreres eleccions i suposa que aquest 40% no està amb ells. Afegeix que a ell li preocupa un aspecte principal i és que el M.I. Sr. Cap de Govern ha manifestat en aquesta carta que ell es mantenia

en el Govern, que no demanava la confiança a la Cambra encara que s'hagués produït aquest canvi perquè considerava que Andorra i Escaldes representaven la majoria de la població i, aleshores, evidentment, ell s'havia de mantenir en aquest aspecte. Diu que la prova palpable d'això es troba en el Pressupost que ha presentat al darrer Consell on queda evidenciat que hi ha una discriminació de Parròquies. Demana si és que es considera el Cap de Govern d'Andorra la Vella i d'Escaldes-Engordany solament, o és el Cap de Govern de les Valls d'Andorra, que és el que avui necessitaríem.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes demana que es llegeixin aquestes declaracions perquè potser no tothom n'està al corrent.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que tots els polítics estan informats del que passa i demana que se li doni una còpia al M.I. Sr. Josep Anton Ribes. Continua fent una referència a la intervenció del M.I. Sr. Jordi Mas, dient al M.I. Sr. Cap de Govern que és veritat que s'ha parlat de representativitat de Parròquies i que el Govern ha expressat el seu parer. Diu que recorda una desencertada intervenció del Conseller d'Agricultura, que avui no està aquí present i que ho lamenta, perquè discutiria el tema amb ell personalment, a través de la Ràdio Nacional d'Andorra, on va dir textualment que quedaven marginats el 70% de la població.

El M.I. Sr. Miquel Aleix respon al M.I. Sr. Jordi Mas dient que, malauradament, creu que no li correspon a ell interpretar el que pensen els Consellers d'Escaldes i d'Andorra la Vella, ni el que pot interpretar la Parròquia d'Escaldes i d'Andorra la Vella en el si d'aquesta Cambra. Afegeix que a nivell d'aquest Consell hi ha un treball a fer i pensa que, malauradament, el que intenta fer avui la nova majoria no és treballar, sinó que a la seva manera d'entendre el que s'intenta fer aquí és polemitzar, i no creu que polemitzant es pugui arribar a tirar el nostre país endavant i, malauradament, pensa que la intervenció de La Massana, la intervenció del M.I. Sr. Jordi Mas d'Encamp, i la intervenció del M.I. Sr. Enric Dolsa d'Ordino, no van en el sentit de voler treballar i de voler intentar fer un treball positiu, perquè el que venen a obrir és un sistema de polemització sobre la vida d'aquest Consell des d'un any cap aquí, i pensa que l'anàlisi es podrà fer a posteriori, sobre el treball que s'ha fet i sobre el que s'ha posat en marxa durant el primer any de legislatura. Afegeix que, com ha dit el M.I. Sr. Ramon Canut molt bé, contestaran a la interpretació que s'ha fet del treball que s'ha posat en marxa, i això comparativament al que s'havia posat en marxa en legislatures anteriors, i que, quan el M.I. Sr. Albert Pintat diu que l'única crítica seva ha estat sempre ironitzar sobre el treball fet per la legislatura anterior, no ironitzaven ni pensa que sigui bo avui entrar en un debat de polèmica, de pura polèmica, perquè el que s'està fent aquí des de fa una hora i mitja és polemitzar.

El M.I. Sr. Jordi Mas respon al M.I. Sr. Miquel Aleix dient que tot el país va ple d'aquestes manifestacions dels Consellers d'Escaldes i d'Andorra respecte a la població i que a les Parròquies altes ja fa dies que seuen en aquesta Sala i saben d'on venen aquestes coses. Creu que aquestes manifestacions els han vingut molt bé, perquè s'està en una situació en què sort s'ha tingut, com ha dit el M.I. Sr. Enric Dolsa abans, que no s'han començat les reunions tripartides, perquè possiblement del que és la Constitució se'n parlarà d'una altra manera. Afegeix que el tema de la proporcional ja fa massa dies que ronda per aquí al darrera, i ells ho varen mantenir amb un pacte secret de no treure-ho durant tot un any i avui ha sortit al carrer i estan fent proves de mantenir aquest esperit. Considera que és un tema del qual s'haurà de parlar en aquesta Cambra en el moment en què s'hagi de parlar de la Constitució, i que serà interessant de veure.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que torna a referir-se a les declaracions que el M.I. Sr. Cap de Govern diu que són certes, en les quals es parla que la Constitució s'hauria d'aplaçar. Manifesta que, personalment, no pot estar d'acord amb aquesta proposta del M.I. Sr. Cap de Govern; en primer lloc, perquè pensa que hi ha un acord unànim del Consell del 18 de juny de tirar endavant el tema constitucional. Demana aclariments al M.I. Sr. Cap de Govern, a l'últim apartat de l'entrevista on considera que es fa unes greus acusacions contra algú que intenta desestabilitzar i es parla de Consellers. Dóna lectura als paràgrafs en qüestió.

El M.I. Sr. Cap de Govern diu que, de moment, no contestarà res i que, en tot cas, si hi ha lloc, ho farà al final.

El M.I. Sr. Francesc Grau respon al M.I. Sr. Miquel Aleix dient que, quan aquest diu que aquí no es ve a treballar, només li vol recordar que, tal i com ha manifestat el seu company M.I. Sr. Rossell amb anterioritat, els tres Consellers de La Massana que formaven part de l'antiga majoria, l'únic que han volgut fer avui, aquí, és contestar al si d'aquesta Cambra i donar una explicació del per què, i quina ha estat la seva actitud respecte a la presa de possessió davant de la votació del Síndic General i les posteriors actuacions. Creu que tenien aquesta obligació de fer-ho, d'explicar-ho aquí, no d'anar a fer comentaris en va, sinó d'explicar-ho aquí i que tothom sabés ben bé quina era la seva intenció, i que no hi havia ni canvis oportunistes, ni transfuguismes, ni res d'estrany, i que han volgut explicar aquí el per què varen prendre la decisió, i que, finalment, el M.I. Sr. Miquel Aleix sap molt bé quin ha estat el contingut de tota aquesta qüestió. Afegeix que l'únic que volien era deixar-ho clar i deixar constància en aquesta Cambra del per què han pres aquesta determinació i, a partir d'aquí i dit això, el seu esperit és de continuar treballant i de tirar endavant en tots els temes sobre els quals ja es varen manifestar en el seu dia.

El M.I. Sr. Enric Dolsa diu que també voldria contestar al M.I. Sr. Miquel Aleix amb el mateix paràmetre que acaba de fer-ho ara el M.I. Sr. Francesc Grau i, primerament, dir-li que ell no és ningú per analitzar la seva situació, i que la segona cosa és que no ha vingut aquí a polemitzar amb les declaracions fetes en nom propi i en nom del seu company, M.I. Sr. Josep Ma Armengol. Creu que havien de donar una explicació pública, no al darrera, sinó aquí en el Ple del Consell General, perquè entenen que la política es fa aquí, no a fora. Afegeix que realment l'han deixat desencantat, tant els Consellers d'Andorra la Vella com els d'Escaldes-Engordany, perquè com tots saben ell formava part de l'antiga majoria que hi havia fins ara en aquest Consell General, i que un dels temes que s'havien guardat molt bé, i que algunes vegades el treien com aquell que no vol, era el tema de la proporcional nacional, i que en aquest moment es veu clarament quines eren les seves actituds i els seus interessos. Diu que, de totes maneres, continua pensant i defensarà la Federació de Parròquies, sense que els en càpiga dubte, perquè considera que en aquest país, si anem en la història cinquanta anys enrera, veurem que Andorra la Vella i Escaldes-Engordany, primerament, eren una sola Parròquia, la d'Andorra la Vella, i Les Escaldes eren les bordes d'Andorra, i veurem segurament que no era pas la Parròquia més poblada del nostre Principat. Diu que hi havia ben segur altres Parròquies, com la que ell representa i la dels seus companys de Canillo que, degut a l'agricultura, en aquells moments eren més poblades, i que ara el que té molt clar és que tant a Canillo com a Ordino, que són les que poden sortir més perjudicades del lema d'Andorra la Vella i d'Escaldes-Engordany, els propietaris el que no han fet és avançar amb una venda massiva de terrenys i, per tant, no han arribat on han arribat tant Andorra la Vella com Escaldes-Engordany, amb una superpoblació i amb uns superproblemes. Afegeix que, almenys que ell sàpiga, quan s'han venut tots aquests terrenys a Andorra la Vella i Escaldes-

Engordany i han anat avançant amb la seva economia particular, creu que ni a Ordino ni a Canillo se'ls ha donat comissió, i que ara, el que no poden fer els Senyors d'Andorra la Vella i d'Escaldes-Engordany, perquè els altres no hagin volgut seguir el seu criteri, és castigar les seves Parròquies, i diu que sàpiguen que des del seu escó defensarà a mort la Federació de Parròquies.

El M.I. Sr. Síndic General manifesta que donarà la paraula als MM.II. Srs. Pintat, Aleix, Martínez i Garrallà que l'han demanada i que, passat aquest torn de paraules demanaria que, si és possible, i si el M.I. Sr. Cap de Govern vol fer alguna intervenció, donar aquest afer per tancat i poder entrar a l'ordre del dia que havia establert Sindicatura. S'afegeixen a les paraules demanades els MM.II. Srs. Antoni Armengol, Jordi Mas, Roc Rossell, Enric Pujal i Josep Cases.

El M.I. Sr. Albert Pintat creu que el debat s'ha de fer aquí i no pas a fora per intermediaris i, molt menys, en diaris exteriors a Andorra, que només fan que perjudicar la nostra ja pobre i trista imatge exterior. Diu que només voldria contestar i qualificar de frivolitat el que ha dit el M.I. Sr. Miquel Aleix, en qualificar que és fer polèmica el no deixar passar l'acusació que fa el M.I. Sr. Cap de Govern, acusació que encara vol creure que no pot ser que l'hagi fet, i que es retractarà. Considera que dir que els que han volgut votar lliurement el Síndic General que els ha agradat, han atacat les persones dels Coprínceps, trobo que és incomprendible de conseqüències, que és molt greu i creu que tenen tots els motius del món de demanar explicacions, aclariments i justificacions.

El M.I. Sr. Miquel Aleix diu que pensa que la justificació que han fet aquests Consellers els hi correspon a ells de fer-la i que, en cap cas, ell entrarà en saber si és justa o no, però que el que si és evident i que no pot admetre és que es polemitzí sobre el treball fet en el si d'aquesta Cambra durant l'any, i solament volia recordar, i que ja ho clarificaran en una constància en acta per escrit, perquè així quedarà ben escrit, quin és el treball efectuat durant aquest any, recordant que l'impuls constitucional no ha sorgit de la que és actualment la nova majoria, sinó que ha sorgit de la seva voluntat en el si d'aquesta minoria. Recorda al M.I. Sr. Jordi Mas que, amb alguns Consellers, es va absentar del Consell i es va haver d'entrar a debatre el tema constitucional en dues sessions, quan amb la seva absència els Consellers de la minoria no volien entrar a debatre aquest tema, i li recorda que el programa del seu grup polític a la Parròquia d'Escaldes-Engordany, és el que va donar a l'inici de la nostra campanya electoral, la primícia que Andorra necessita una Constitució. Diu que, ben entès, durant aquest any el Consell General ha acatat el seu programa polític per unanimitat i se'n felicita, ja que vol dir que la seva idea política era vàlida i continua essent vàlida. Afegeix que en cap cas podrà dir, en cap lloc, que cap dels Consellers de la Parròquia d'Escaldes-Engordany s'hagi manifestat per la proporcional, perquè pensa que a nivell de país tenim un tema primordial que és la Constitució i un altre tema primordial que és la Delimitació de Competències, i pensa que el tema de la Llei Electoral no és primordial, i ho diu aquí clarament, perquè la representació de les Parròquies ens és tan necessària en el moment de fer la delimitació de competències com per a evitar que el nostre sistema electoral sigui canviat avui en dia, i ho repeteix, perquè no es pugui posar en dubte la seva voluntat de voler introduir avui per avui un sistema proporcional, i pensa que, en canvi, en reunions públiques en altres Parròquies del Principat, els mateixos Consellers no es van manifestar en el mateix sentit, això els que avui estan en l'actual majoria. Finalitza dient que quan es diu una part de veritat, s'ha d'intentar dir tota.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que està realment molt sorprès, perquè quan sent les declaracions del M.I. Sr. Enric Dolsa en les quals argumenta el seu suport a l'actual majoria

basat en dos fets: un la proporcional nacional i l'altre, el fet de que abans no es feia res, entén que ell, al no donar el suport, deu estar a favor de la proporcional i a favor que no es faci res en el si del Consell General. Es pregunta si no serà que, realment, tal com ja va expressar, ja que s'al.ludeixen intervencions a la ràdio, l'actual majoria o aquelles persones que li han donat suport necessiten justificar-se, ja que no va sentir en cap dels moments en què es confeccionés l'actual majoria, cap ideal polític, cap programa polític, cap raó coherent per aglutinar aquesta nova majoria. Diu que entén i sempre ha defensat el mateix i, per tant, difícilment es contradiu, que quan es va fer la majoria de l'any passat es va tractar entre aquells Consellers que la formaven, de manera molt clara, aspectes inclús electorals, i el que es va deixar molt clar és que allò que era prioritari era elaborar una Constitució, i que, evidentment, els temes electorals no es podien tocar de manera que fos pejorativa per a les Parròquies petites. Diu que sempre ha estat un gran defensor de la Federació de Parròquies i sempre ha estat contra la Proporcional Nacional i pensa que la Llei Electoral té alguns punts febles i té algunes injustícies i suposa que hi ha una gran part de la població que en aquest moment se sent decepcionada i que es manifesta al carrer, i això no es pot evitar, però entén que, per no ofendre aquesta part de la població era lògic, i sempre ha argumentat el mateix, d'intentar no deixar a l'oposició les Parròquies amb més aglomeració urbana . Afegeix que aquesta és una teoria que va sostenir des del primer moment en què es va fer l'antiga majoria, i que segueix sostenint, i pensa que la presència de les Parròquies petites amb les Parròquies grans és la que pot fer una Llei Electoral i la que pot fer una Constitució més justa per al nostre País, respectant-se a tots, no només a les Parròquies petites, ni només a les Parròquies grans. Diu que pensa que s'ha de buscar un equilibri, i que tot el demés és parroquialisme mal entès, en un sentit o en l'altre, i creu també que Andorra s'ha de mirar globalment, perquè el fet que Andorra creixi afavoreix a totes les Parròquies. Afegeix, en relació amb el treball que s'ha fet durant l'anterior legislatura, que s'expressaran en una constància en acta, que suposa que serà de tota l'actual minoria i que, en aquest sentit, s'ha de veure també quina part de responsabilitat hi tenen tots plegats: majoria, oposició, i membres que han canviat d'un cantó a l'altre; o és que uns són bons i els altres són dolents, uns treballen i els altres no treballen. Diu que en la constància en acta que farà al pròxim Consell demanarà exactament la responsabilitat que ha tingut i, a més, expressarà i aportarà proves sobre la responsabilitat que ha tingut cadascun dels Consellers en el fet que s'hagi treballat més o menys en l'anterior legislatura.

El M.I. Sr. Josep Garrallà es torna a referir a les declaracions del M.I. Sr. Cap de Govern i diu que li agradaria que li expliqués ben bé on arriba quan diu que Andorra no és un País normal i, després, quan es pronuncia sobre l'elecció del nou Síndic, perquè és d'una certa Parròquia. Diu que ell creu que el M.I. Sr. Síndic General no ha estat elegit perquè és d'una certa Parròquia, sinó que ha estat elegit perquè està prou capacitat per a ocupar el lloc que ocupa, i això creu que es mereix una mica més de respecte.

El M.I. Sr. Antoni Armengol contesta al M.I. Sr. Enric Dolsa respecte a les seves reflexions sobre les Parròquies d'Andorra la Vella i d'Escaldes-Engordany, dient-li que els representants d'aquestes Parròquies ja són prou grans per saber el que han de fer i que el M.I. Sr. Enric Dolsa s'ocupi de la seva Parròquia, perquè ells ja s'ocuparan de les seves, i afegeix que ells per sobre de la Parròquia es preocupen del País. Adreçant-se al M.I. Sr. Síndic General diu que, vist el debat que s'està produint sobre aquest article aparegut al Diari El Segre, creu que d'aquí en endavant, a totes les sessions de Consell, es pot posar un punt que serà debat de tots els articles apareguts en la premsa.

El M.I. Sr. Jordi Mas diu que, recollint aquesta última expressió del M.I. Sr. Antoni Armengol està totalment d'acord i que troba a faltar en aquestes sessions de Consell una sessió de temes d'actualitat. Considera que això fora interessant i, a més a més, reanimaria la política del país. Afegeix que s'ha batut un record a l'haver canviat de majoria en un any, i que no ha estat pas, tal i com ha quedat manifestat aquí, per temes electoralistes, sinó que hi ha hagut un problema i ha vingut originat per la feina i pel desenvolupament del treball, tema del qual ja en parlarà en el seu moment, també segons les constàncies en acta. Diu que ha vingut originat per la política del Govern, que en el seu moment va presentar el Discurs-Programa que ja van qualificar aquí de molt "light", i que això s'ha concretitzat amb un Pressupost mancat d'imaginació, en el moment de buscar noves fonts d'ingressos no impositives com s'ha fet avui; s'ha concretitzat amb les inversions, amb la distribució de les inversions a les Parròquies, una distribució sectarista i que, possiblement, ha provocat un conflicte de competències, originat ja amb la carta dels Srs. Cònsols. Diu que li fa l'efecte que és un problema democràtic, i que la interpretació que fa d'aquestes últimes declaracions del M.I. Sr. Cap de Govern, les interpretacions d'un profà, és que si això no funciona, el Govern hauria de marxar, i que potser val més marxar tots i així no es notarà tant.

El M.I. Sr. Antoni Armengol contesta al M.I. Sr. Jordi Mas quan diu que els debats han de ser aquí a la Cambra, com deia abans el M.I. Sr. Albert Pintat, que li sembla bé, i que d'aquí en endavant es debatrà aquí a la Sala i serà molt interessant.

El M.I. Sr. Síndic General diu que un diàleg parlamentari animat en tota democràcia és interessant, però que pregaria de mesurar al màxim les paraules, per evitar aquestes situacions d'al·lusions ja que sinó, potser, es pot allargar molt la sessió i s'allunyarà dels objectius de la mateixa.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que ja ha explicat abans el motiu del per què està en aquesta minoria i el motiu del perquè abans va estar en aquesta majoria i que, evidentment, creu que és la seva metodologia per defensar la Parròquia, i per lluitar contra situacions que poden ser de menyspreu per a la seva Parròquia i que poden portar-li conseqüències.

El M.I. Sr. Síndic General diu que a continuació tenen la paraula el M.I. Sr. Roc Rossell, el M.I. Sr. Enric Pujal, el M.I. Sr. Josep Cases i, seguidament, donarà la paraula al M.I. Sr. Cap de Govern per les observacions que vulgui fer, i li agradaria poder donar aquest assumpte per tancat i suspendre la sessió, fer uns minuts de descans i a continuació reprendre l'ordre del dia del Consell.

El M.I. Sr. Roc Rossell formula la manifestació següent:

"M.I. Sr. Cap de Govern, després d'haver examinat les seves últimes declaracions, he de manifestar-li que a l'insinuar que es podria instar al Srs. Coprínceps a dissoldre aquesta Cambra, Cambra elegida per sufragi universal per tots els ciutadans andorrans, vostè atempta contra un dret bàsic de tota democràcia, dret que no és altre que el poder emana del poble. La dissolució d'aquesta Cambra està considerada dins del Reglament del Consell General en un únic supòsit. A part d'aquest supòsit, la dissolució només és possible per voluntat popular o bé per la decisió personal de cadascun dels MM.II. Srs. Consellers Generals. Sr. Cap de Govern, em podria estendre àmpliament en altres consideracions de tot ordre, però no ho faré per considerar que la seva manca de visió política el porta a suggerir l'arbitratge d'un poder discrecional, poder que en aquesta Cambra mantés vegades ha estat qüestionat i la voluntat política ha estat, és i serà de reglamentar-lo i regular-lo des de la representativitat del poble andorrà. Sr. Cap de

Govern, en nom de la majoria d'aquesta Cambra només em queda demanar-li la seva dimissió.”

El M.I. Sr. Enric Pujal diu que també volia fer referència a aquest article poc encertat del Diari Segre, i que li agradaria doncs que constés en acta la seva intervenció, que és del tenor següent:

“S’adona el M.I. Sr. Cap de Govern de la barbaritat i de la improcedència de les seves manifestacions en aquest diari espanyol?

Voldria indicar-vos, Sr. Cap de Govern, encara que amb la informació bancària privilegiada que vós teniu ja ho hauríeu de saber, que Andorra viu i progressa gràcies, principalment, al seu país veí del Sud, i que aquest tipus d’informació l’únic, i dic ben bé l’únic, que pot aconseguir és espantar i paraitzar les operacions comercials entre els dos països.

Trist, trist favor feu al país, Sr. Cap de Govern; si penseu que d’aquesta manera, amb aquesta demagògia virulenta, podeu conservar la vostra estimada “cadireta”, esteu en un error; el poble jutja, Sr. Ribas, i em dóna la impressió que no esperarà a que ho faci la història.”

El M.I. Sr. Josep Cases formula la manifestació següent:

“Jo en concloc, de les declaracions del M.I. Sr. Cap de Govern al Diari “Segre”, ratificades aquí davant de nosaltres, d’una falta de confiança del Govern en la majoria del Consell General, i és cert que aquesta falta de confiança també hi és per part nostra. Aleshores, només em queda Sr. Cap de Govern que demanar-li la seva dimissió; dimissió per la seva incapacitat de governar, pel seu intrusisme partidista en l’elecció del M.I. Sr. Síndic General, per la seva manca d’ètica en valorar com a Cap de Govern de forma injusta actituds de Consellers Generals enfront del període constituent, per la seva debilitat en provocar una destitució del Consell General, demanant-ho als Coprínceps, o insinuant-ho, i per la seva agressivitat, sense fonament, en voler fer creure que una elecció efectuada d’acord amb el procediment vigent oculta una voluntat de desestabilització a la més alta magistratura del País, als nostres Coprínceps.

Són paraules seves en lletra impresa i que vostè ha ratificat ara fa uns moments. I aquesta tendència, aquest insult, aquesta pretensió d’èsser Jutge únic i infal·lible de la política andorrana és del tot inadmissible. Aquesta ànsia de màrtir amb torpedes, aquesta caça de bruixes passada de rosca, aquest menyspreu a algunes Parròquies Sr. Cap de Govern és prova evident que ha perdut la carta de navegació i, per tant, no pot dirigir més el país.

Deixi, Sr. Cap de Govern, que el Consell General faci el seu camí, Vostè ha de recordar que precisament el Decret del 15 de gener de 1981 estableix clarament que el Consell General és qui controla a l’Executiu i no a l’inrevés com vostè pretén. Aquesta ingerència, aquesta manca d’ètica, només té una conclusió, la seva dimissió. ”

El M.I. Sr. Síndic General diu que a continuació té la paraula el M.I. Sr. Cap de Govern per fer les manifestacions que cregui convenients i, seguidament, suspèn la sessió uns minuts i donarà aquest tema per acabat.

El M.I. Sr. Cap de Govern diu que en aquesta sessió del Consell General s'han dit coses, moltes coses, i molt grosses, i creu que la prudència vol que el Govern es reservi el dret d'examinar el que s'ha dit, i pensa que ho tindran per escrit, almenys ho demana al Sr. Secretari i al M.I. Sr. Síndic General si els hi volen fer arribar així que estigui fet i que, apart això, no té res més a dir en aquest moment i en aquesta sessió.

El M.I. Sr. Josep Garrallà diu que s'adhereix totalment a les manifestacions del M.I. Sr. Josep Cases.

El M.I. Sr. Ramon Canut fa la mateixa demanda que ha fet el M.I. Sr. Cap de Govern, referint-se a la seva intervenció anterior, per tenir tota la documentació i poder fer l'aclariment corresponent en la sessió del Consell General que convingui.

El M.I. Sr. Josep Cases precisa que aquelles manifestacions últimes que ha fet demanant la dimissió del M.I. Sr. Cap de Govern, com abans ha dit el M.I. Sr. Roc Rossell, són en nom de la majoria.

No havent-hi cap més intervenció, el M.I. Sr. Síndic General suspèn la reunió, a tres quarts de dotze del migdia, la qual es reprèn a un quart menys deu minuts d'una.

El M.I. Sr. Síndic General proposa passar a l'ordre del dia fixat inicialment per Sindicatura per a aquesta sessió del Consell General, i una vegada finalitzat aquest ordre del dia procedir a analitzar les Tarifes de F.E.D.A. que han estat examinades per la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç. Seguidament fa donar lectura a l'ordre del dia al Sr. Secretari General.

Punt Unic.- Examen i aprovació, si escau, de les liquidacions dels comptes de l'Administració General i de les entitats parapúbliques corresponents a l'exercici de 1989, així com de les corresponents auditories.

A continuació el M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a l'informe elaborat per la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. (Reg. Núm. 150-A del 25-2-1991).

El M.I. Sr. Síndic General proposa de fer les observacions sobre aquest informe, que correspon als comptes de l'Administració General, aprovar-lo si escau, i passar a la lectura dels diferents informes de les Comissions que es sotmeten al Ple del Consell.

El M.I. Sr. Josep Cases demana al M.I. Sr. President de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. com s'ha adjudicat aquesta auditoria.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes explica que es va adjudicar seguint el sistema que s'havia seguit fins ara i ho va fer Govern, juntament amb la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E., però aquest any s'ha canviat totalment el sistema perquè la Llei General de les Finances Públiques no ho preveu així, que el que es feia no era correcte ni és correcte aquest any.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que, perquè no hi hagi cap dubte, vol precisar que el que s'havia fet en les legislatures anteriors era respectar la Llei General de les Finances Públiques, en el sentit que era la Comissió legislativa d'Economia i Finances la que menava l'auditoria

tal i com preveu la Llei General de les Finances Públiques i era la Comissió d'Economia i Finances la que decidia quina empresa feia els serveis d'auditoria de tots els comptes generals de l'Estat, i que el contracte si que l'efectuava el Govern, però era la Comissió legislativa la que menava l'auditoria.

El M.I. Sr. Josep Cases demana a la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. que si bé aquest any no s'ha fet exactament com s'havia de fer, pensa que l'auditoria és una eina de control del M.I. Consell General i aquesta eina s'ha d'utilitzar i, seguint l'esperit de la llei, ha d'ésser la Comissió legislativa la que ha de menar l'auditoria.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes diu que la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. ja ho ha acordat en aquest sentit i que està pendent que la Secretaria redacti la carta corresponent per adreçar-la al M.I. Sr. Síndic General.

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria fa una precisió al que ha dit el M.I. Sr. Albert Pintat dient que és cert, i se n'havia parlat en vàries Comissions legislatives, que el procediment no s'acollia estrictament a la Llei General de les Finances Públiques per a l'auditoria, però que ells varen agafar exactament el procediment que s'havia fet fins ara i que varen trobar establert i que, contràriament al que el M.I. Sr. Albert Pintat diu, l'any 1989 també es va fer igual, segons es desprèn de la carta del Conseller de Finances al President de la Comissió legislativa, a la qual dóna lectura i per mitjà de la qual li comunica el nom de l'empresa a la qual el Govern va adjudicar l'auditoria. Repeteix que la Conselleria de Finances va agafar el procediment que va trobar i va fer el mateix. Explica que, examinant la Llei General de les Finances Públiques i parlant amb la Comissió legislativa es varen adonar que era millor fer-ho altrament i, com el M.I. Sr. Albert Pintat ja sap, el Conseller de Finances a principis d'aquest any es va adreçar al President de la Comissió dient-li que, d'acord amb la Llei General de les Finances Públiques, posava la Conselleria a la disposició de la Comissió per tot el que necessités de cara a l'auditoria de l'any 1990. Diu que només es permet rectificar-li que el que s'havia fet l'any 1989, i els altres anys també, és el Govern qui ho havia fet; suposa que d'acord amb la Comissió, però ho havia fet el Govern tal i com diu la carta.

El M.I. Sr. Francesc Grau diu, en referència al que ha dit abans el M.I. Sr. Josep Anton Ribes com a President de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E., que creu que, si no ho recorda malament, a la darrera Comissió es va acordar que, a nivell del Secretari de la Comissió concretament, s'elaboraria una proposta d'Edicte per al concurs públic de les cases interessades en fer aquesta auditoria, i que de carta li sembla que encara no n'hi havia cap, perquè s'havia d'esperar la proposta aquesta.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que el M.I. Sr. Conseller de Finances té raó en el que diu, però que vol precisar que la Comissió anterior, la Comissió legislativa d'Economia i Finances, participava tota sencera en la discussió de les auditories i aquest any no han tingut aquesta ocasió, ja que s'ha passat a nivell de President i Secretari, i això és el que s'ha parlat a nivell de la Comissió, i per a evitar aquest problema ja s'ha posat els mecanismes en marxa, perquè l'any que ve sigui tota la Comissió la que realment mena la funció d'auditoria.

El M.I. Sr. Síndic General diu que, si no hi ha més observacions i s'accepta l'informe de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. pel que es refereix als comptes generals de l'Administració, es passarà a la lectura dels informes de les diferents Comissions legislatives.

El M.I. Sr. Ramon Canut demana que es doni lectura a l'informe de l'auditoria, perquè són les recomanacions de control intern comptable que la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. s'ha fet seves per assentiment i ha fet que sigui l'informe oficial de la Comissió de Finances.

El Sr. Secretari General procedeix a donar lectura a aquest document (**Annex Núm. 1**).

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes demana si s'aprovarà Comissió per Comissió o s'aprovarà globalment, perquè té un comentari a fer sobre això, i vol saber si el fa ara o espera.

El M.I. Sr. Síndic General diu que ara acabariem aquest primer apartat, donant lectura a l'informe sobre el Centre Nacional d'Informàtica, que va lligat amb ell, així com a la recomanació de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. per a l'adopció de les mesures que s'acaben de llegir i que, una vegada aprovat aquest punt es passaria a deliberar sobre cadascun dels informes de les respectives Comissions legislatives.

El M.I. Sr. Jordi Mas diu que a l'informe dels auditors, a l'apartat 7.1, que parla de dipòsits de radiodifusió, és un tema que ja s'ha vingut parlant darrerament i que voldria demanar al M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria com està aquest tema amb les Batllies, perquè li consta que l'any passat es va dir que pràcticament ja estava resolt.

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria explica que està pràcticament resolt el tema de Ràdio de les Valls, però que el tema d'Eirasa no ho està, perquè hi ha una complicació judicial derivada de la fallida ja coneguda, i a partir d'aquí s'intentarà, a través del Gabinet Jurídic de poder recuperar-ho, però és més complicat. Diu que, en principi, el seu criteri és que ho han de tornar de totes maneres, però s'entén que, al quedar supeditada la possibilitat d'adquisició al fet que es resolgui la titularitat o la propietat d'aquests béns, és més complicat de recuperar-ho.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a l'informe de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. pel que fa al Centre Nacional d'Informàtica d'Andorra, en el qual no es fa cap remarca ni observació especial. Demana si algun dels MM.II. Srs. Consellers Generals té alguna pregunta a posar al Sr. Daniel Bastida Obiols, Director del C.N.I.A., que està present en aquesta sessió, i en no formular-se cap pregunta, el Sr. Daniel Bastida abandona la Sala. No havent-hi cap observació el M.I. Sr. Síndic General declara aprovat l'informe de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. en els seus punts 1 i 3. Diu que seguidament es procedirà a la lectura de l'informe de la Comissió legislativa d'Educació i Cultura.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes demana si s'aprova o no s'aprova aquest informe de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E. i si queda clar que es van aprovant un per un.

El M.I. Sr. Síndic General precisa que en no fer-se cap observació ell ha interpretat que quedaven aprovats el punt 1 i el punt 3 i que ara es passarà per separat als de les diferents Comissions legislatives.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes diu que està d'acord amb això i que, en aquest cas, vol fer una pregunta al Govern sobre aquestes recomanacions que, per cert, són moltes, unes d'importantes i altres no tant, però que, de totes maneres, hi ha bastants pàgines de recomanacions. Demana al Govern, ja que fa sis mesos que té coneixement d'aquestes recomanacions, si n'ha tingut en compte una certa quantitat, perquè suposa que no calia esperar

l'aprovació del Consell General per a poder posar-ne en funcionament algunes, però com n'hi ha tantes no sap com es troben ara.

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria diu que, efectivament, tal com diu el M.I. Sr. President de la Comissió, l'auditoria comporta moltes recomanacions, algunes de les quals han estat ja recollides i s'estan aplicant dins del procés intern comptable del Departament de Comptabilitat Pública. Explica que, concretament, són les recomanacions que hi ha en relació al patrimoni del Consell General, doncs hi havia problemes a l'hora de conèixer exactament el patrimoni, i dins del Departament de Finances i dins del Servei de Comptabilitat s'ha creat un Servei de Patrimoni del Govern, que s'està ocupant d'enregistrar tots els béns i drets de l'Administració; d'enregistrar les altes i les baixes que hi hagi i de fer uns informes corresponents a la situació. Diu que això també s'ha fet en relació a la qüestió dels contractes ja que, és cert, com diu l'auditoria, que hi havien problemes a l'hora de conèixer exactament les obligacions contretes. Explica que s'ha format un Servei de Contractes, amb les mateixes persones que ja estaven treballant a la Conselleria i aquest servei, a través d'un procediment informàtic, i amb l'ajuda del Centre Nacional d'Informàtica, està procedint a introduir tots els contractes que generen obligacions per a l'Administració, per poder estar més informats dia a dia i també amb perspectiva de les obligacions pendents. Afegeix que, a part d'això, s'ha mirat de controlar el circuit de despeses aplicant el Decret Regulador de la Comptabilitat Pública, i que respecte a una altra qüestió que els auditors també posaven de manifest, que és l'abús que hi havia del sistema dels pagaments urgents, que es sostenia a tots els procediments de control previstos per la Llei General de les Finances Públiques, diu que entre l'any 1989 i el 1990 s'han reduït en més del 50% aquests pagaments, limitant-los al màxim per respectar, com el seu nom indica, la urgència del pagament i trencar una certa tendència que hi havia a utilitzar-los com a via normal. Diu que també, dins el Servei d'Intervenció, s'ha fet un control estadístic dels errors en els documents comptables interns de la Conselleria, i s'ha recollit la recomanació 2.2 de l'auditoria, sobre les retencions del 5% en obres públiques, i s'ha canviat el sistema de control de la retenció de les garanties. Finalment diu que respecte a la qüestió de la comptabilitat de les Cases d'Andorra, a les quals també feien al·lusió, s'ha preparat una descentralització controlada dels Pressupostos i s'ha fet un sistema informàtic d'interconnexió, i així ara sembla que hi ha una regularitat comptable més ajustada.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a l'informe de la Comissió legislativa d'Educació i Cultura (Reg. Núm. 530-A del 20-12-90).

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria explica que, fa uns deu dies, el Conseller d'Educació, Cultura i Joventut i ell mateix varen rebre a la Directora de l'Institut Janer i a la responsable provincial, per parlar en relació a les observacions d'auditoria que el Departament de Finances i la Direcció de la Conselleria d'Educació i Cultura, concretament la Direcció d'Educació, ja els havien fet arribar. Diu que en el decurs d'aquesta reunió es varen adonar que fins ara, almenys aquesta és la versió que varen donar les seves interlocutores, que anaven acompanyades d'un Advocat Assessor que els hi argumentava d'una manera tècnica o jurídica les seves posicions, hi havia hagut un mal entès, segons paraules d'elles, que van resumir en el següent: entenien que en aquests dos Centres havien de donar comptes d'una subvenció rebuda però no es consideraven un Col·legi subvencionat que hagués de donar comptes del conjunt de la seva activitat comptable. El segon aspecte de la seva argumentació, és que volen preservar la total autonomia congregacional del Centre, que volen mantenir el seu ideari d'ensenyament autònom, i que no volen que per la via d'una submissió

a la Llei General de les Finances Públiques i a la comptabilitat pública, el Govern tingués la pretensió encoberta d'intervenir en l'orientació educativa. Diu que, per la seva banda, tant el M.I. Sr. Conseller d'Educació, Cultura i joventut com ell mateix, els hi varen dir que l'única cosa que pretenia el Govern era recollir les observacions dels auditors, fer-los-hi saber que la Llei General de les Finances Públiques era d'obligat compliment per a tothom i que, com a entitat subvencionada que eren, s'hi havien d'anar adaptant; els hi varen oferir la col.laboració del Departament de Finances per preparar i ajustar-se en la línia del que diu aquest informe i, en principi, va semblar que hi havia bona disposició.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que no vol deixar passar l'ocasió per fer un comentari sobre aquest Col.legi Janer, que és un dels Col.legis que menys problemes crea, que més bé funciona i en el qual l'Associació de Pares està sense cap problema. Considera que hi ha una paradoxa, doncs és l'únic Col.legi on no hi ha participació, diguem-ne popular, en el sentit que no hi ha ni Consell d'Administració, ni un Patronat, ni res de tot això i que no vol pensar que hi ha una relació causal entre les dues situacions. Creu que seria bo que per a aquest Col.legi, que va bé a satisfacció dels pares, i sense hipotecar la independència de l'ordre religiosa que el porta, el Govern pogués trobar alguna iniciativa en el sentit que tot el poble andorrà se'l pugui també fer seu i que els pares se sentin més protegits.

El M.I. Sr. Síndic General demana si queda acceptat l'informe de la Comissió legislativa d'Educació i Cultura.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que es voldria adherir a les manifestacions del M.I. Sr. Albert Pintat, en quant al Col.legi Janer, perquè pensa exactament com ell, que s'hauria de buscar una estructura que respectés la seva manera de fer, però que també hi hagués una representació. Afegeix que el M.I. Sr. Enric Dolsa també s'hi adhereix.

El M.I. Sr. Xavier Espot diu que farà una intervenció que va dirigida al M.I. Sr. Síndic General i que és del tenor següent:

“Com vostè ja sap, vostè és el President de l'Institut d'Estudis Andorrans i era voluntat del seu M.I. predecessor de donar una nova orientació a aquesta institució, per fer-ne una eina més àgil i més profitosa però malauradament els esdeveniments no ho varen permetre. Jo li demano que faci el necessari per impulsar des del lloc privilegiat que ocupa aquest Institut perquè esdevingui tot l'eficaç que nosaltres voldríem, amb l'evidència de que V.M.I. Sria. pot comptar amb la Comissió que presideixo per col.laborar amb tot el que cregui oportú.”

El M.I. Sr. Síndic General agraeix aquest oferiment i diu que, evidentment, es farà el que sigui necessari i convenient. No havent-hi cap més observació dóna per aprovat l'informe de la Comissió legislativa d'Educació i Cultura i fa donar lectura a l'informe de la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç (Reg. Núm. 475-A del 12-11-90).

El M.I. Sr. Miquel Aleix demana de llegir les recomanacions de l'auditoria i demana al Sr. Ramon Cereza Perez, Director de F.E.D.A., que està present en aquesta sessió, que informi quines d'aquestes recomanacions són les que ja està aplicant l'entitat parapública F.E.D.A. en l'actualitat.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a l'informe de l'auditoria en la part corresponent a F.E.D.A. (**Annex Núm. 2**) i, seguidament, dóna la paraula al Sr. Director de F.E.D.A.

El Sr. Ramon Cereza explica respecte al primer punt -implantar una política de recomptes rotatius de l'immobilitzat material en funció del risc de pèrdua dels mateixos- el següent: F.E.D.A. disposa d'un programa informàtic que permet conèixer exactament qualsevol actiu que s'immobilitzi i on va a parar i que el risc de pèrdua és mínim; afegeix que fa tres anys es va partir d'un inventari bastant acurat que es va verificar de les instal·lacions comprades i, finalment, aquest any l'empresa American Appraisal, per compte del Govern, també està efectuant un inventari global dels actius de l'Administració i per aquesta raó no s'havia considerat d'interès el fer un recompte fins ara detallat d'aquests actius, però que es pot preveure fer periòdicament, cada tres o quatre anys, un recompte d'aquesta mena, que sempre és positiu per a la valoració de l'empresa.

Quant al punt 2, millorar els informes sobre l'estat de les obres en curs o no començades, però acceptades, diu que, igualment, existeixen programes d'informàtica que permeten seguir la realització de qualsevol obra, pràcticament a nivell diari, tant per costos de mà d'obra com per costos de material; i que l'observació feta per l'auditoria es refereix a què, és cert que a final de l'any per fer amb més exactitud la periodificació de les obres que estaven en curs el dia 31 de desembre, es van utilitzar uns esborranys, però que aquest any ja s'ha fet també per escrit i que això no és una qüestió de contingut sinó de presentació de la documentació.

Quant al punt 2.1, la conveniència de crear un programa informàtic que doni el deute total de qualsevol deutor en un moment determinat, diu que el seguiment dels més de 19.000 abonats es fa ja per informàtica i qualsevol abonat disposa de la informació del seu deute global. Afegeix que el que no es disposava en el moment en què van fer la remarca era per als abonats que demanen treballs d'extensió de la xarxa, per als quals es feia un control extracomptable, perquè tampoc era molt elevat el seu nombre però que, no obstant, vista la recomanació, actualment ja han fet una esmena en el programa d'informàtica i ja es fa també aquest control que suggereixen.

Quant al punt 3.1, el recompte físic de tots els elements per incloure en existència, el recompte dels elements de magatzem, aquest any 1990 s'ha fet ja el recompte al 15 de desembre.

Quant a observació 4.1, que és la periodificació dels ingressos corresponents a interessos per comptes corrents i certificats de dipòsit, diu que és correcta l'observació comptable que fan i que ja s'ha fet aquest any.

Quant a la provisió de pensions diu que també han fet una observació correcta, ja que es tracta d'unes pensions que afecten exclusivament al personal que treballava a F.H.A.S.A. o a E.A.S.A. quan es varen comprar els actius d'aquestes empreses que ara es carreguen tal com diu l'auditoria.

Quant al punt 6, avals i fiances, diu que F.E.D.A. no ha fet mai cap fiança a tercers, motiu pel qual no s'havia donat importància al fet de tenir un compte d'ordre en aquest sentit i que aquest any, tal com recomana l'auditoria, tenen en un compte d'ordre recollides totes les fiances no vençudes a final d'any.

Quant al punt 7.1, la formalització jurídica del traspàs dels actius de Govern a Forces Elèctriques d'Andorra, diu que està pendent de resolució i que, havent-se aprovat recentment la nova Llei de F.E.D.A. sembla més viable el poder arranjar aquesta qüestió, i espera que

sigui una decisió que es pugui prendre aviat i es pugui formalitzar per escrit la cessió d'actius que ja utilitza F.E.D.A. des de fa tres anys.

Quant al punt 7.2, que s'haurien d'incloure al Llibre d'Actes del Consell d'Administració tots els documents tractats a les seves reunions, diu que de fet ja s'inclouen tots els documents, o com a mínim tots els documents que tenen a veure amb decisions preses al Consell d'Administració, i que l'observació la varen fer per un informe que, pel seu gruix i a la seva arribada sobtada, no es va incloure en el relligat d'actes que es fa cada final d'any però que, evidentment, tots els documents s'inclouen en les actes.

Quant al punt 7.3, tancaments mensuals de Balanç i de Compte de Resultats, explica que des de sempre s'han fet tancaments mensuals, però que en aquests tancaments mensuals no es poden periodificar les amortitzacions, ni es poden fer periodificacions cada mes, perquè seria una tasca molt feixuga i, fins i tot, els autors de l'auditoria estan d'acord en que els tancaments que es fan sense aquestes regularitzacions són adequats.

El M.I. Sr. Miquel Aleix agraeix al Sr. Director de F.E.D.A. les seves explicacions, que corresponen a les que en el seu moment ja va donar, personalment, a la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç. Veu i creu que ha estat útil que les exposés aquí en el si d'aquesta Cambra, perquè tot el Consell General fos coneixedor de què les recomanacions que va fer en el seu moment l'auditoria sobre l'Ens Forces Elèctriques d'Andorra, moltes d'elles ja s'estan aplicant, motiu pel qual se'n felicita.

En no formular-se cap més pregunta, el Sr. Director de F.E.D.A. abandona la Sala.

El M.I. Sr. Síndic General demana si hi ha alguna altra observació sobre els comptes de l'Ens Forces Elèctriques d'Andorra (F.E.D.A.) o sobre els de la Conselleria de Comerç i Indústria. No havent-hi cap més observació declara aprovat l'informe de la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç. Seguidament fa donar lectura a l'informe de la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social (Reg. Núm. 48-A del 18-1-91).

El M.I. Sr. Síndic General demana si hi ha alguna observació sobre els comptes de la Residència Solà d'Enclar, i si volen formular alguna pregunta a la Sra. Carme Arajol, Directora de la Residència, que assisteix a la sessió; no formulant-se'n cap, declara aprovat aquest apartat i la Sra. Directora abandona la Sala. Diu que a continuació s'iniciarà l'apartat corresponent al S.A.A.S, personant-se a la Sala de Sessions la Sra. Cristina Rodríguez, Directora del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que la tradició fa que quan s'aproven les auditories de comptes sigui el dia per poder tenir un diàleg obert amb els Directors de les Parapúbliques, que tradicionalment s'ha fet així i pensa que la tradició en aquest cas ha de continuar. Demana a la Sra. Cristina Rodríguez si pot explicar dos o tres temes que realment li preocupen, un dels quals és la previsió que té el Govern del traspass dels Centres de Salut als Hbles. Comuns i com es contempla aquesta possibilitat a nivell sanitari a través del S.A.A.S.

La Sra. Cristina Rodríguez diu que, personalment, pensa que l'interès de crear un Servei Andorrà d'Atenció Sanitària és de defensar al màxim la seva definició com a coordinador de serveis, per assegurar una continuïtat de l'assistència i una planificació molt acurada dels recursos tant humans com tècnics i que, personalment, li és difícil poder entendre que es separin competències i es separin responsabilitats, encara que hi ha un nivell professional i després hi ha un nivell de política sanitària. Diu que per a ella l'objectiu del Servei Andorrà

d'Atenció Sanitària, com s'havia definit, és un objectiu molt important per donar una nova dimensió a la salut i a l'organització dels serveis sanitaris d'Andorra.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que la Sra. Directora del S.A.A.S. sap perfectament que hi ha hagut una sèrie de discussions i una sèrie de problemes a nivell del Centre Hospitalari i que el Consell General va crear una Comissió d'Enquesta que ha començat a treballar, però només ha fet una reunió i li demana com està la situació actual, ja que pensa que ha millorat. Diu que és una llàstima no tenir aquí al Sr. Reguant, Secretari General Tècnic de Sanitat, el qual amb unes brillants declaracions a la Comissió legislativa, va definir el sistema sanitari com totalment desorganitzat, mancat d'objectius clars i amb uns serveis desmantellats, tant a nivell de recursos com d'objectius. Explica que aquesta introducció i aquest parèntesi només és per fer-los adonar de l'opinió que tenia el Sr. Reguant en aquell moment sobre la Sanitat i que li demana a la Sra. Cristina Rodríguez, ja que el problema afecta a tots, quina és exactament la situació al Centre Hospitalari avui.

La Sra. Cristina Rodríguez, explica que el Centre Hospitalari, gràcies a la motivació de tot el personal i de les noves evolucions que s'estan realitzant des de fa uns anys es porta bé i que espera que, sigui quina sigui l'evolució de la sanitat al país realment sigui un repte per a tothom, perquè la salut és molt important. Respecte a la Comissió d'Enquesta, pensa que, si potser la paraula Enquesta és una mica malaurada, el que té d'interessant és que finalment es parlarà de la realitat del Centre Hospitalari i de tots els Serveis extrahospitalaris que donen una alternativa interessant a l'hospitalització. Afegeix que tot el personal del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària està content de tot allò que pot contribuir a una despersonalització i una despolitització de la sanitat i de la salut.

El M.I. Sr. Joan Martínez agraeix la compareixença de la Sra. Cristina Rodríguez i sobretot les intervencions del M.I. Sr. Josep Cases, ja que veu que s'està anant d'una manera positiva i constructiva cap al que és millor per a la sanitat del país. Creu que fa uns mesos es va arribar a uns acords a nivell de la Comissió que foren molt positius, entre ells la creació de la Comissió d'Enquesta, i que aquests acords van en favor de despolititzar sobretot el Centre Hospitalari Andorrà en favor de l'assistència als malalts, i pensa que això és molt positiu i que així es podrà treballar junts, des de la majoria o la minoria, perquè pensa que l'Hospital està per davant de la política.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que agraeix les paraules de la Sra. Cristina Rodríguez quan diu que s'ha de despolititzar la sanitat i que si aquest any passat desafortunadament no ha estat així, ara això canviarà. Diu que també pensa que el M.I. Sr. Joan Martínez té raó quan diu que el problema de l'hospital i el problema de la salut, que és un problema que cada dia visquem i que ens afecta personalment, que és un problema que no s'ha de defensar ni a través de majories ni de minories, sinó que és un problema que s'ha de tractar a través d'una unanimitat. Diu que aquest és l'esperit amb què la Comissió legislativa, per unanimitat, va proposar al Consell General la creació d'una Comissió d'Enquesta, per mirar de resoldre els temes i els problemes de l'hospital.

El M.I. Sr. Síndic General demana si hi ha alguna altra pregunta o observació i, en no formular-se'n cap, declara aprovats els comptes del S.A.A.S. Agraeix a la Sra. Directora la seva presència i que hagi respost a totes les preguntes, malgrat algunes potser no coincidien estrictament amb l'ordre del dia, ja que la seva informació ha estat molt interessant per a tot el Consell General.

A continuació el M.I. Sr. Síndic General proposa examinar els informes de les Comissions legislatives de Turisme i Esport i d'Agricultura i quedaria per a la tarda els corresponents a l'S.T.A. i la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Fa donar lectura a l'informe de la Comissió legislativa de Turisme i Esport (Reg. Núm. 73-A del 28-1-91).

No es formula cap observació i el M.I. Sr. Síndic General declara aprovat aquest informe de la Comissió legislativa de Turisme i Esport.

Seguidament fa donar lectura a l'informe de la Comissió legislativa d'Agricultura (Reg. Núm. 477-A del 14-11-90).

En no formular-se cap observació, el M.I. Sr. Síndic General declara aprovat l'informe de la Comissió legislativa d'Agricultura.

El M.I. Sr. Síndic General suspèn la reunió, a un quart i deu minuts de dues de la tarda, la qual es reprèn a un quart de cinc de la tarda.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a l'informe de la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social (Reg. Núm. 48-A del 18-1-91) i es persona a la Sala de Sessions el Sr. Antoni Ubach, Director de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que després de sentir l'informe, que evidentment ja coneixia, voldria saber quin és en el moment actual l'estat del Fons de Vellesa de la C.A.S.S. i quines són les inversions que existeixen en aquest moment.

El Sr. Antoni Ubach diu que la llista és difícil que la pugui donar així, perquè no la té aquí, però que el que sí pot dir és que en el mes de juny d'aquest any passat 1990 el M.I. Govern va demanar que es revisés la política inversora de la C.A.S.S., en el sentit, primerament, de parar tot tipus d'inversió i, segonament, d'intentar de desinvertir, les inversions directes que tenien, cosa que s'ha fet, ja que no s'ha invertit absolutament res més des d'aquesta època i també s'ha desinvertit. Explica que la quantitat que s'ha desinvertit en relació al 31 de desembre de 1989 és essencialment la meitat de les posicions que tenien sobre O.C.I.S.A., que representava una inversió de 1.400 milions de pessetes i pels quals s'ha recuperat 2.700 milions de pessetes i, després, essencialment una altra societat que es deia E.M.P.O.R.E., que tenia dins el seu actiu un immoble a Barcelona, que és una societat que s'ha adquirit per 500 milions de pessetes i que s'ha desinvertit pels voltants dels 1.200 milions de pessetes.

El M.I. Sr. Josep Cases diu al Sr. Director de la Caixa Andorrana de Seguretat Social que suposa que coneix que durant l'any 1989, el Consell General va aprovar la creació d'una Comissió d'Assessorament de les inversions de la C.A.S.S. i demana si aquesta Comissió ja funciona.

El Sr. Antoni Ubach diu que no funciona. Explica que aquesta informació la tenen a través dels representants del Govern en el si del Consell d'Administració. Diu que aquests representants del Govern, durant el segon semestre, aproximadament, de l'any 1989, varen demanar al Consell d'Administració si estaria d'acord per crear una Comissió Assessora de la gestió de les inversions, i hi ha un acord del Consell d'Administració que diu, en efecte, que accepta aquesta proposta, que creu que és un acord també del Consell General, però aquesta Comissió no s'ha posat mai en marxa.

El M.I. Sr. Josep Cases pregunta al Govern perquè no es crea aquesta Comissió d'assessorament d'inversions, ja que és un acord del Consell General.

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria respon al M.I. Sr. Josep Cases dient-li que recordarà que en aquesta Il.lustre Assemblea durant tot l'any 1990 s'ha tingut ocasió de parlar repetides vegades de la qüestió de les inversions de la C.A.S.S. i que com molt bé acaba d'explicar al Consell General el Sr. Director fa un moment, els representants del Govern, com ja havia tingut en el seu moment coneixement aquesta Il.lustre Assemblea, en aplicació del que havien recollit d'indicacions del Consell General i, especialment, d'una intervenció del mateix M.I. Sr. Josep Cases el primer trimestre del 1990, varen demanar al Consell d'Administració de la C.A.S.S. que canviés la política de gestió del Fons de Vellesa, que aturés les inversions financeres que estaven fent, i que procedís a desinvertir, tal com també acaba de dir el Sr. Director. Afegeix que, a partir d'això, no recorda que mai el Consell General hagi indicat al Govern, durant l'any 1990, que tiressin endavant aquesta Comissió que ara demana, i que a més a més entén que si la posició adoptada pel Consell General i defensada pel Govern era de procedir a aturar la política d'inversions i de desinvertir, no els ha semblat adient tirar endavant aquesta Comissió i per això no s'ha fet.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que, almenys que ell sàpiga, no creu que hi hagi cap acord del Consell General en el qual s'hagi dit que s'havien de frenar les inversions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, i que el que sí hi ha, és que el Consell General, ja en la legislatura anterior i també en l'actual, ha estat sempre preocupat per les inversions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, i per això es va proposar en el si de la Cambra la creació d'una Comissió d'Assessorament, Comissió que pensa que valdria la pena que fes la seva feina.

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria diu que també pot informar al M.I. Sr. Josep Cases que en deliberacions del Consell d'Administració de la C.A.S.S. s'ha parlat que la gestió del Fons de Vellesa, o en tot cas de les inversions que encara romanguin en poder de la C.A.S.S., hauria de passar a ser gestionada a través de l'Institut Nacional Andorrà de Finances, on s'entén que, per la pròpia Llei de creació de l'Institut, hi haurà una Comissió Assessora. Afegeix que el Govern entén que aquesta comissió podria fer les funcions de Comissió Assessora, per no duplicar, i que esperaven la posta en marxa de l'I.N.A.F. per aplicar això. Diu que, no obstant, si el Consell General vol que al marge de l'I.N.A.F., o paral·lelament a aquest, es posi en marxa aquesta Comissió Assessora, creu poder dir que el Govern no hi veurà cap inconvenient o que, en tot cas, els dos representants del Govern dins el Consell d'Administració no hi veuen cap inconvenient.

El M.I. Sr. Josep Cases respon que a ell ja li va bé que sigui l'I.N.A.F. qui se n'encarregui.

El M.I. Sr. Enric Dolsa diu que cal fer una referència a les recomanacions de control intern comptable de l'auditoria ja que després d'haver llegit i analitzat el seu contingut hi han alguns dels seus aspectes que considera bastant greus. Diu que voldria saber el parer del Sr. Antoni Ubach al seu respecte i si en pot donar alguna explicació.

El Sr. Antoni Ubach explica que a la remesa d'aquesta auditoria, el Servei d'Auditoria Intern de la pròpia Caixa va elaborar un text que va distribuir prop de la Comissió legislativa i que té aquí a la seva disposició, on indicaven la posició de la Caixa sobre tots els punts desenvolupats per l'auditoria. Diu que van senyalar a la Comissió legislativa, quan van presentar aquest document, que estaven totalment disposats a parlar amb els auditors, i creu que dins d'aquest document el conjunt dels punts tractats dins de l'auditoria estan explicats, o almenys els hi han donat explicació que sabien. Diu que sembla ser que els auditors varen venir posteriorment a la seva reunió, i que creu que hauria estat adequat que aquell dia els

haguessin vist conjuntament, cosa que no va ser. Creu que el que seria important i el més correcte, ja que sembla que hi hagi una discrepància entre la posició dels auditors i la posició de la C.A.S.S., és que no hi hagués un enfrontament sinó que es pogués parlar de tots aquests conceptes. Afegeix que d'aquests conceptes només en dirà dos que són els més importants: Una partida de 4.000 milions de pessetes, que els auditors diuen que està degudament enregistrada però que no saben ben bé si els preus comptabilitzats d'aquests valors són més alts o més baixos que els valors enregistrats. Explica que, a nivell d'ortodòxia comptable, si el valor de compra d'un bé mobiliari a l'acabar l'any és inferior —el seu valor real és inferior al valor de compra— s'ha de crear una provisió entre la diferència del valor de compra i el valor al 31 de desembre. Si d'una altra banda, aquest valor és superior, no es fa absolutament res. I, aleshores, sobre aquesta partida de 4.000 milions de pessetes hi ha una partida de 2.900 milions de pessetes, pels quals els auditors diuen que no saben si el cost real en el moment en què varen fer l'auditoria era o no era superior, o inferior, al valor de cost. Diu que això no és cert, perquè dos dies abans del dia que varen tancar l'auditoria es va comunicar la introducció en Borsa d'aquesta inversió que tenien de 2.900 milions de pessetes, i la introducció en Borsa d'aquesta acció es va fer al 1.250%, quan l'havien adquirit al 780%, i aquest fet fou comunicat per la mateixa C.A.S.S. als auditors; i la prova que ho saben és un document sobre una ampliació de capital d'una de les inversions, al costat del qual hi havia la notificació d'aquesta posta en Borsa, i ara els auditors sembla que continuen dient que quan varen fer l'auditoria no saben aquest valor. Diu que, com ha dit abans justament d'O.C.I.S.A., han venut quan se'ls hi ha demanat de desinvertir, i aquesta desinversió es va fer a finals del mes de juliol i es va fer al 1.250%, i això no són hipòtesis sinó que són realitats. Repeteix que li sembla il·lògic que aquests auditors puguin arribar a dir que quan varen fer l'auditoria no saben aquest preu.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que voldria aclarir perquè la Comissió legislativa ha demanat una Comissió d'Enquesta i pensa que el Sr. Director ho ha explicat. Explica que, per la seva part, es va trobar dins d'aquesta Comissió amb unes diferències d'apreciació molt significatives entre els auditors i la Caixa Andorrana de Seguretat Social, que es va demanar uns aclariments a la C.A.S.S. i uns aclariments als auditors, però les divergències van continuar essent enormes, i fou llavors quan la Comissió, per unanimitat, va acordar crear una Comissió d'Enquesta i a aquesta Comissió, evidentment, es cridarà a la C.A.S.S. i als auditors per poder aclarir les divergències.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que havia demanat la paraula en el sentit que s'ha expressat el M.I. Sr. Josep Cases per dir, en primer lloc, que la Comissió, per examinar els comptes de la C.A.S.S., va utilitzar la metodologia que va considerar que era la correcta i així, després d'un primer examen de l'auditoria, es va cridar a la Comissió els representants de la C.A.S.S., els quals van presentar l'informe de l'auditoria interna de la C.A.S.S. i que, certament, tenia contraposicions molt importants amb l'informe dels auditors. Evidentment, valorant que, tant la Direcció de la C.A.S.S. com els auditors són professionals seriosos, la Comissió va tornar a cridar els auditors per presentar-los la posició de la C.A.S.S. i aquests varen presentar un segon informe, en el qual es desmentien les afirmacions de la C.A.S.S., tant des del primer punt, que és la carta de representació, com fins a punts molt més importants. Afegeix que a la vista d'això la Comissió va creure que no li havia d'haver arribat aquesta informació en aquestes condicions, sinó que li havien d'haver arribat les coses més clares, per no trobar-se en aquesta impossibilitat per valorar on estava la raó, i l'acord unànime de la Comissió va ser de no aprovar, pel moment, els comptes de la C.A.S.S., com expressa l'informe, i engegar el mecanisme adequat per esbrinar la solució del problema i conèixer què és el que ha passat

amb aquests comptes i què és el que ha passat amb l'informe de l'auditoria. Diu que per això, la Comissió va demanar unànimement, i ho demana en aquesta Cambra unànimement, la creació d'una Comissió d'Enquesta, facultant-se a la pròpia Comissió perquè, amb l'assessorament tècnic adequat, pugui desenvolupar un estudi i veure exactament què és el que ha passat amb aquests informes contraposats tant de la Direcció de la C.A.S.S. com dels auditors.

El M.I. Sr. Antoni Armengol demana al M.I. Sr. Síndic General si el Sr. Secretari pot llegir les dues primeres pàgines de l'Estat Financer i l'informe d'auditoria i, al mateix temps, l'informe que va fer la Caixa Andorrana de Seguretat Social i el contrainforme de l'auditoria.

El M.I. Sr. Síndic General respon que els últims documents que demana són documents interns de la Comissió que en aquest moment no estan aquí i que en tot cas s'haurien de demanar.

El M.I. Sr. Antoni Armengol demana que es llegeixin les dues primeres planes de l'estat financer, de l'informe de l'auditoria.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a aquest document (**Annex Núm. 3**).

El M.I. Sr. Enric Pujal diu que comparteix plenament les afirmacions que han fet el M.I. Sr. Joan Martínez i el M.I. Sr. Josep Cases i que, no obstant, voldria remarcar la part important d'aquest informe dels auditors que s'ha llegit i que diu: "que d'un total de 820 milions, no han obtingut documentació fefaent per un import de 616 milions de pessetes". Creu que això són unes afirmacions greus que formulen els auditors i que rebut el Sr. Antoni Ubach amb unes altres afirmacions, el que fa que la Comissió hagi tingut dues opinions en aquest aspecte. Diu que no han tingut el temps material per confrontar els auditors amb el Sr. Antoni Ubach, tal com demanava ara aquest, però que pren nota de la manifestació que acaba de fer el Sr. Antoni Ubach dient que la Caixa Andorrana de Seguretat Social, en un moment determinat, va comunicar el valor d'unes accions per un import proper als 2.000 milions de pessetes, i aquests auditors es van negar a valorar-les en el seu report i van dir, senzillament, que no tenien el valor real d'aquestes accions. Pregunta al Sr. Antoni Ubach si li pot contestar què movia a aquests auditors a afirmar això quan precisament els Serveis de la C.A.S.S. els hi van manifestar i els hi van demostrar, suposa que d'una manera fefaent, que aquestes accions anaven cotitzades al valor que deien.

El Sr. Antoni Ubach diu que no coneix els motius dels auditors i que l'única cosa que pot dir és que la comunicació fou feta reiteradament a l'empresa auditora i no poden al·legar, en absolut, la ignorància al respecte. Afegeix que hi ha una segona cosa que qualificaria de més greu, ja que hi ha un capítol, del que s'acaba de llegir, que diu: "Import de les participacions per les quals no hem pogut valorar el seu valor de cost, percentatges de domini ni adequació del valor registrat, 543 milions de pessetes", i resulta que és una societat que es diu E.M.P.O.R.E., que actualment ha desaparegut, i de la qual la mateixa empresa auditora n'ha fet l'auditoria.

El M.I. Sr. Enric Pujal diu que, continuant amb la seva pregunta d'abans, no dubta ni de la paraula dels auditors ni de la paraula del Sr. Antoni Ubach, però que ha assistit a les dues reunions i no acaba de veure clar quina animadversió podien tenir aquests senyors en contra de la C.A.S.S.

El M.I. Sr. Enric Dolsa diu que part de les preguntes que volia fer ja han estat fetes pel M.I. Sr. Enric Pujal i que li ha semblat entendre que es pretenia demostrar, de forma indirecta, que l'auditoria hauria estat dirigida. Pregunta si ho ha entès bé.

El M.I. Sr. Enric Pujal diu que en cap moment ha parlat de direcció de l'auditoria, sinó que, senzillament, demanava al Sr. Antoni Ubach un aclariment perquè, després d'haver assistit a totes les reunions es veu incapaç de definir el que ha passat entre l'auditoria i la resposta que ha fet la C.A.S.S., i per això volia saber quina era la seva opinió al respecte.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que vol posar de manifest les divergències serioses i importants que hi havien entre les manifestacions per part de la C.A.S.S. i les manifestacions per part dels auditors i la dificultat de jutjar la veracitat de les unes i de les altres, motiu pel qual va haver-hi aquest acord unànim de la Comissió. Afegeix que voldria tornar a l'informe de la Comissió, ja que en aquests moments falten arguments per determinar qui té raó, i explica que és per això que la Comissió va decidir demanar a aquesta Cambra el que es designés a ella mateixa com a Comissió d'Enquesta, per fer un treball complementari destinat a aclarir exactament el que ha succeït. Diu que la seva proposta és retornar a l'informe de la Comissió, en el sentit de l'últim paràgraf del penúltim full, on es demana al Consell la creació d'una Comissió d'Enquesta, perquè creu que és l'única manera d'esbrinar, d'una manera discreta i objectiva, què ha passat i aclarir aquesta situació penosa.

El Sr. Antoni Ubach considera que el M.I. Sr. Joan Martínez acaba de dir quelcom que li apareix com a molt greu, ja que ha dit que no sabia si podia posar en dubte o no la veracitat del que ell està dient, i que ell ha exposat dos fets que no posen en dubte absolutament la veracitat. Repeteix que la C.A.S.S. havia venut la meitat de les accions d'O.C.I.S.A., i això és un fet concret al mes de juliol, i que el preu de venda de la meitat de les accions del total de participació del 4,55% fou de 2.716.875.000.- pessetes i que, deduïdes les despeses i els impostos pagats, aquests diners existeixen a dins de la C.A.S.S. Diu que aquest és un punt que, la veracitat del qual, no admet que es posi en dubte. Afegeix que el segon punt, referent a E.M.P.O.R.E., és exactament el mateix cas, ja que d'aquesta societat, que va costar a la C.A.S.S. 543 milions de pessetes, s'han venut els actius per 1.200 milions de pessetes i s'han venut al Ministeri de Justícia espanyol, i que això també és un fet veraç i que no admet, en absolut, que es posi en dubte.

El M.I. Sr. Joan Martínez lamenta en primer lloc, que el Sr. Antoni Ubach hagi pujat el seu to de veu, perquè pensa que no és el propi d'aquesta Cambra legislativa. Diu que en quant a aquests dos punts que acaba d'evocar, no vol jutjar en aquests moments, ja que, com ha dit, no té arguments suficients per jutjar la seva veracitat, doncs hi han punts que són contraposats entre els dos informes on els auditors aporten proves, com per exemple el fet de la carta de representació. Pensa que no s'ha d'entrar en un debat en aquest punt, quan la Comissió legislativa va acordar per unanimitat endegar una sèrie de mesures per aclarir tots aquests problemes que hi han hagut, que creu que són lamentables, perquè la informació que va arribar a la Comissió, hauria hagut d'ésser clara, transparent i indubtable. Creu que la mesura més discreta i més correcta d'acabar de saber què ha passat és la que es va acordar per unanimitat.

El M.I. Sr. Xavier Espot diu que es voldria manifestar en el sentit del M.I. Sr. Joan Martínez i que, en cap moment, per raons de prudència, la Comissió ha rebutjat argumentació del contrainforme de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Creu que debatre més llargament en aquesta Cambra sobre aquest problema no aportarà cap claredat, vista la tecnicitat del problema i vist les divergències, que són molt grans, entre un informe i el contrainforme. Creu que la Comissió ha obrat adequadament, s'ha constituït en Comissió d'Enquesta i creu que aquesta Comissió d'Enquesta, vist que contrastarà les dues postures, podrà aportar més llum i permetrà definir-se amb claredat.

El M.I. Sr. Enric Dolsa manifesta que no continuarà el debat, perquè coneix per referències l'informe del Sr. Antoni Ubach i el contrainforme dels auditors. Demana, quan es parla de Comissió d'Enquesta, què es vol dir exactament: si és que es demanarà una altra auditoria o és que part dels membres de la Comissió de Sanitat i Benestar Social faran d'auditors, o què farà exactament aquesta Comissió d'Enquesta.

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria explica, en relació a la qüestió d'E.M.P.O.R.E. a la qual ha fet referència el Sr. Director de la C.A.S.S., que en tant que Administrador de la C.A.S.S., en representació del Govern, vol precisar, tot i que això ja escapa dels comptes del 1989, que no voldria que el Consell General tingués la impressió que la inversió d'E.M.P.O.R.E. ha desaparegut amb aquest ingrés al qual acaba de fer referència el Sr. Director de la C.A.S.S., a l'haver-se venut l'edifici en qüestió al Ministeri de Justícia. Diu que ho precisa solament perquè quedi constància que els representants del Govern al Consell d'Administració de la C.A.S.S. varen demanar, al mes de setembre o octubre, que es reconstrueixi l'històric jurídic i econòmic d'aquesta inversió, per quant encara s'està d'alguna manera dins d'aquesta inversió i E.M.P.O.R.E. ha desaparegut, però hi ha hagut unes segones inversions, a partir de l'ingrés que s'ha rebut del Ministeri de Justícia, i aquesta és una cosa que no ha quedat tancada, i que això és una precisió que dona.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que volia aclarir una mica com s'ha debatut el tema de les auditories i que en cinc anys que porta de Conseller, és la primera vegada que hi ha problemes greus amb els auditors, problemes greus que venen centrats en una divergència total, en segons quins aspectes, entre la C.A.S.S. i els auditors i, sobretot, en un tema concret, que és el de les inversions, que és un dels temes que a ell, personalment, sempre li ha preocupat i ho ha manifestat al llarg dels últims anys en aquesta Cambra. Afegeix que li sembla curiós que amb l'important volum d'operacions que fa la C.A.S.S. quant a cotitzacions i prestacions, semblaria que tot estigui perfecte doncs a l'auditoria pràcticament no se'n parla. Pensa que aquests auditors han posat un zel especial amb les inversions, que és un tema important, i en canvi han descuidat una part molt important que és la que correspon als milions d'operacions que realitza la C.A.S.S. durant tot l'any.

El M.I. Sr. Joan Martínez explica el perquè d'una Comissió d'Enquesta. Diu que la proposta de la Comissió és que es designi a la mateixa Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social en Comissió d'Enquesta, en el sentit que aquesta designi uns representants que aniran a recollir una informació a nivell de la C.A.S.S., i que aquesta estigui assessorada per tècnics del món de la comptabilitat, administració, auditoria, etc. Afegeix que la idea és poder tenir les portes absolutament obertes i poder actuar amb la màxima discreció i amb la màxima objectivitat a fi d'aclarir aquesta situació, que realment no és agradable, i aquestes divergències entre uns auditors i els Directors d'una parapública que, com informa també l'auditoria, té una magnífica gestió de les prestacions i de les cotitzacions. Repeteix que on cal aclariments és en el tema d'inversions del Fons de Vellesa i és aquí on la Comissió, amb absoluta discreció, vol acabar d'estudiar exactament què és el que ha passat i la Comissió d'Enquesta és l'instrument que proposa per fer aquesta feina.

El M.I. Sr. Josep Garrallà considera que la Comissió de Sanitat i Benestar Social no té cap necessitat de demanar una Comissió d'Enquesta quan ella mateixa té totes les prerrogatives per poder demanar el que vulgui i anar fins al fons de la qüestió i, si ja ho hagués fet, segurament avui no hi hauria aquests dubtes i es sabria exactament la situació, perquè haurien d'haver presentat ja aquestes consideracions.

El M.I. Sr. Joan Martínez posa a disposició les actes de les Comissions legislatives en què es va tractar el tema de la C.A.S.S., per veure amb quina prudència i amb quin intent d'objectivitat va tocar aquest tema i veure també el treball que això va portar. Quant a la Comissió d'Enquesta, diu que no entén com ara pot sortir problemes quan altres vegades s'ha aprovat en aquesta Cambra una Comissió d'Enquesta per esbrinar altres situacions d'altres parapúbliques.

El M.I. Sr. Xavier Espot contesta al M.I. Sr. Josep Garrallà dient que la postura va ésser unànime en el si de la Comissió, per esbrinar i aportar claredat al problema i que, en cap moment, han volgut qüestionar personalment aquests comptes, sinó que no els troben clars i les postures són massa divergents. Considera que fer-los greuge de què es vulguin assessorar per tècnics no té sentit, ja que si ho volen fer és justament per no errar en el moment de prendre la seva decisió.

El M.I. Sr. Enric Dolsa diu que li agradaria que, si és possible, aquest debat no continués, perquè les postures són molt radicals i que, aclarit el que és la Comissió d'Enquesta, per la seva part pot tirar-se endavant.

El M.I. Sr. Josep Garrallà precisa que no és que estigui en contra de la Comissió d'Enquesta, però que no troba lògic arribar al moment d'aprovació dels comptes de la C.A.S.S. i que es demani ara aquí aquesta creació, perquè la Comissió ja tenia la possibilitat de fer-ho, de demanar tots els tècnics que vulgui per poder-ho aclarir.

El M.I. Sr. Xavier Espot considera que si demanen un suplement d'informació és perquè la Comissió ha cregut que no en tenia suficient i creu que no se'ls pot fer cap greuge per això.

El Sr. Antoni Ubach diu que voldria aclarir una cosa que potser no s'entén gaire bé i és que el Consell General, almenys així està previst en el Reglament de la C.A.S.S., ha d'aprovar la gestió de l'exercici que, en aquest cas, és l'exercici de 1989 i que li és difícil d'entendre què passa, ja que la gestió de la C.A.S.S. es divideix en sis gestions, tres de generals que són l'administrativa, la d'immoble i la financera, i tres tècniques que són les de malaltia general, malaltia complementària i vellesa, i resulta que el tema del qual s'està parlant no entra en cap d'aquestes gestions, doncs es tracta d'un tema de balanç de la C.A.S.S., balanç que no està subjecte a l'aprovació d'aquesta M.I. Assemblea, sinó que l'únic que ho està són les sis gestions. Afegeix que, si ha sentit bé, el problema no està en les gestions, que són el que ha d'aprovar aquesta M.I. Assemblea i que es consideren com a perfectes, i pregunta perquè no s'aprova la gestió de la C.A.S.S. i, aleshores, que es faci la Comissió d'Enquesta que es vulgui sobre una part del balanç que correspon a aquestes inversions.

El M.I. Sr. Joan Martínez recorda que l'informe de la Comissió diu: "La Comissió no efectua cap observació relativa a l'activitat que li és pròpia, és a dir, la gestió de les prestacions i les cotitzacions.", i afegeix que, quant a les inversions financeres amb el volum que representen, no s'ha d'oblidar que estan constituïdes pel fons de vellesa dels pensionistes del país i que és amb aquest fons de vellesa on han existit aquestes divergències entre la C.A.S.S. i l'empresa auditora, i és això el que els preocupa. Diu que és en aquest sentit que la Comissió, per unanimitat, va decidir no aprovar els comptes de la C.A.S.S., perquè és aquí on resideix tot el problema i que es remet a l'informe que va fer la Comissió i demana potser a la Cambra que es pronunciï, per saber què es fa amb aquesta gestió, i si es designa a la mateixa Comissió per erigir-se en Comissió d'Enquesta.

El Sr. Antoni Ubach diu que voldria aclarir novament que les inversions no formen part de cap gestió, i que les activitats de la C.A.S.S. es desenvolupen en sis gestions que són: administrativa, immoble, financera, i les tres gestions tècniques malaltia general, malaltia complementària i vellesa, i que les inversions estan dins el balanç de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Repeteix que el Consell General ha d'aprovar la gestió de l'exercici que està recollida en les sis gestions que acaba de dir, i que no existeix una gestió per a les inversions, sinó que les inversions estan dins el balanç, i que l'única gestió que existeix per a les inversions és la gestió immoble.

El M.I. Sr. Miquel Aleix diu que de la lectura del punt únic de l'ordre del dia: "Examen i aprovació, si escau, de les liquidacions dels comptes de l'Administració General i de les Entitats Parapúbliques", entén que avui el que s'hauria de fer és aprovar, si escau, els comptes de l'entitat parapública C.A.S.S. i que, si la Comissió de Sanitat i Benestar Social té dubtes amb una part d'aquests comptes, com són la part de la inversió sobre els fons de vellesa, s'adhereix totalment a la proposta del M.I. Sr. Joan Martínez, de que s'erigeixi una Comissió d'Enquesta assessorada pels tècnics necessaris perquè contraposin la postura de la C.A.S.S. i de l'informe dels auditors i, un cop estigui això clarificat, es puguin aprovar ja els comptes de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

El M.I. Sr. Enric Pujal diu que ell no té pas la impressió que aquesta tarda s'hagi perdut el temps, com li sembla que dona a entendre el M.I. Sr. Miquel Aleix, sinó que s'han tocat temes de candent actualitat, i considera que les preguntes que la Comissió de Sanitat i Benestar Social ha cregut oportú de posar al Sr. Antoni Ubach les dona per benvingudes perquè li han aclarit moltes coses.

El M.I. Sr. Miquel Aleix puntualitza al M.I. Sr. Enric Pujal que no creu haver dit mai que aquí s'hagués estat perdent el temps aquesta tarda, sinó que a l'ordre del dia avui hi posa aprovació dels comptes de les parapúbliques i que, aquí, el que sembla és que hi ha una postura de la Comissió, de demanar una Comissió d'Enquesta, i una del Sr. Antoni Ubach, que diu que la gestió de la C.A.S.S. té varies temàtiques que no corresponen amb l'aprovació dels comptes i veu que una cosa no correspon amb l'altra.

El M.I. Sr. Josep Cases explica que la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social s'ha trobat amb unes propostes i unes teories que els ha portat la C.A.S.S. i amb unes altres que els han portat els auditors i, llavors, abans de desqualificar als uns o als altres, volen saber què passa. Creu que aquesta és una posició lògica per la seva part i que, com que les posicions cada vegada son més apartades, no hi ha cap més solució que confrontar la C.A.S.S., els auditors, i la Comissió.

El Sr. Antoni Ubach diu que ha intentat explicar, i el M.I. Sr. Miquel Aleix ha anat en aquest sentit, que el problema de les inversions no correspon a cap gestió de la C.A.S.S., i que aprovar els comptes de la C.A.S.S. per a l'exercici 1989 significa aprovar les sis gestions estipulades dins el Reglament de la Seguretat Social. Afegeix que les inversions financeres tenen a veure amb el balanç però no amb les pròpies gestions.

El M.I. Sr. Josep Cases explica que a la Comissió el que tenen clar és que amb la gestió de la C.A.S.S. hi estaven d'acord i que poden aprovar els comptes, però el que no poden aprovar, en tot cas, és la gestió de les inversions pels problemes que hi ha.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que una cosa és la gestió de les prestacions i les cotitzacions i una altra la gestió de la cartera d'inversions del fons de vellesa i que, quan a ell se li presenta

una auditoria en què es parla de la gestió de les inversions de la cartera, que és una cartera financera del fons de vellesa de la C.A.S.S., pensa que d'una manera o altra és una gestió financera. Pensa que s'està parlant i sempre s'ha parlat a nivell de la Comissió de la gestió d'aquesta cartera, no trobant problemes amb els altres punts, però que pel volum d'aquesta cartera i pel fet que són diners del Fons de Vellesa de la Caixa Andorra de Seguretat Social, aquesta Cambra està plenament facultada per pronunciar-se al seu respecte. Davant d'aquestes divergències de terminologia i d'interpretacions sobre el fet de si aquesta Cambra pot o no aprovar aquest balanç o gestió, diu que se li planteja el dubte de si és balanç o gestió i demana un assessorament jurídic, que es suspengui la sessió uns minuts per intentar aclarir-ho.

El M.I. Sr. Síndic General demana que, vista la complexitat del tema, s'intenti plantejar una proposta concreta o bé s'haurà d'ajornar aprovació dels comptes de la C.A.S.S. a un posterior informe de la Comissió d'Enquesta o de la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social.

El M.I. Sr. Josep Cases pensa que l'esperit del que vol la Comissió queda clar i que del que es tracta es de donar-li forma jurídica i que es tracta d'aprovar la gestió de la C.A.S.S. i crear una Comissió d'Enquesta per esbrinar les divergències que hi ha hagut entre els auditors i la C.A.S.S., en el tema de les inversions.

El M.I. Sr. Síndic General considera que aquesta podria ésser una proposta d'acord vàlida i, si no hi ha cap més intervenció, es donaria per bona.

El M.I. Sr. Joan Martínez demana si es podria llegir la Proposta d'Acord.

El M.I. Sr. Josep Cases repeteix la proposta.

El Sr. Antoni Ubach diu que es podria afegir que es tracta de les inversions definides en el balanç, perquè és aquí on estan definides.

El M.I. Sr. Josep Cases està d'acord amb aquest afegit.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que no té cap inconvenient en aprovar la gestió de prestacions i cotitzacions i vol que s'especifiqui exactament què és això, i també que, quant a les inversions del fons de vellesa espera els resultats de la Comissió d'Enquesta. Afegeix que la seva proposta va en el mateix sentit del que diu l'informe, per quant respecte a la gestió de prestacions i cotitzacions no hi tenen res a dir i, quant a les inversions del fons de vellesa, existeixen discordances que no volen jutjar en aquest moment i és on la Comissió, per unanimitat, va decidir no aprovar els comptes i demanar la creació de la Comissió d'Enquesta.

El Sr. Antoni Ubach diu que a la pàgina 3 dels comptes de la C.A.S.S. està determinat com es presenten i procedeix a donar-hi lectura. Repeteix que no existeix cap gestió ni de cotització, ni de prestacions, ni d'inversions financeres, sinó que només existeixen les sis que ha dit abans i que estan determinades per la Llei de Seguretat Social i que el conjunt de les cotitzacions i de les prestacions estan gestionades per aquestes sis gestions, excepte la gestió immoble, que és la que recull les inversions de la gestió vellesa en matèria d'immoble, sobre la qual creu que no hi ha absolutament cap problema. Diu que després hi ha els Estats Financers, que estan recollits en el Balanç de Situació i que les inversions financeres apareixen totes elles, inclús l'immoble, dins el balanç. Diu també que no existeix ni gestió de prestacions, ni gestió de cotitzacions, ni gestió d'inversions financeres i que aquestes tres gestions no existeixen semànticament dins la nomenclatura dels comptes de la C.A.S.S.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que tindria una proposta a fer i és que s'ajornés l'aprovació dels comptes fins demà, que hi ha sessió del Consell General i la Comissió legislativa s'assessorarà per traduir tècnicament l'esperit del que s'ha dit.

El M.I. Sr. Joan Martínez diu que en principi, està d'acord amb aquesta proposta que fa el M.I. Sr. Josep Cases, però que es vol explicar de manera molt planera i que, tot i no ésser un expert financer, sap perfectament el que vol dir i el que vol dir la Comissió, ja que varen existir diferències entre els Administradors de la C.A.S.S. i els auditors amb la gestió de la cartera d'inversions dels Fons de Vellesa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Afegeix que és aquí on existeix la dificultat per posar-se d'acord i on existeix la dificultat en aprovar els comptes i que, en tot això que ha exposat el Sr. Antoni Ubach no hi té cap inconvenient, i tampoc hi va tenir cap inconvenient la Comissió, tal com ho exposa en el seu informe. Diu que potser la semàntica utilitzada és diferent, però que és en la gestió de les inversions del Fons de Vellesa de la C.A.S.S. on la Comissió va trobar clares divergències entre les afirmacions de la C.A.S.S. i les afirmacions dels auditors, i això va motivar que la Comissió decidís no aprovar aquests comptes i demanar una Comissió d'Enquesta. Diu que es manté en aquesta postura, que va ser adoptada per la Comissió de forma seriosa, i després de valorar-ho molt detingudament.

El M.I. Sr. Síndic General considera que les postures, de fet, estan bastant pròximes i que es tracta de fer alguna matisació i de concretar alguns punts. Demana si sembla possible que, si es suspèn la sessió durant un quart d'hora, la Comissió legislativa es reuneixi amb el Sr. Antoni Ubach com a Director de la C.A.S.S. i puguin elaborar una Proposta, separant aquests conceptes. En contestar-se afirmativament, el M.I. Sr. Síndic General suspèn la sessió. Són dos quarts de sis de la tarda. A les sis de la tarda es reprèn la mateixa.

El M.I. Sr. Joan Martínez explica que, després de reunir-se la Comissió, proposa la modificació següent:

“Al final de l'informe on hi havia la proposta formulada per la Comissió legislativa que constava de dos apartats, el primer apartat desapareixeria totalment, el segon apartat amb el mateix redactat es convertiria en apartat núm. 1, i a continuació hi hauria un nou apartat núm. 2 que diria: “La Comissió legislativa proposa suspendre l'aprovació dels comptes de la Caixa Andorrana de Seguretat Social de l'exercici pressupostari de 1989 fins que la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social aporti a la consideració d'aquesta M.I. Assemblea, en un termini breu, l'informe que resulti de actuació de la Comissió d'Enquesta.”

El M.I. Sr. Xavier Espot diu que suposa que queda també en vigor on diu, en la següent pàgina:

“En la mateixa línia de preocupació la Comissió informa que ha iniciat el treball legislatiu tendent a modificar el Reglament General del Règim Andorrà de Seguretat Social, en aquells aspectes que es consideren convenients, i que en el seu moment sotmetrà al M.I. Consell General per a la seva aprovació.”

El M.I. Sr. Joan Martínez precisa que, evidentment, només és una modificació dels dos paràgrafs esmentats, i que la resta de l'informe queda absolutament en peu, i al peu de la lletra, tal com s'havia exposat en aquesta Cambra.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes demana si en el termini més breu possible se'ls pogués donar còpia d'aquest nou informe de la Comissió.

El M.I. Sr. Síndic General diu que així es farà.

El M.I. Sr. Joan Martínez demana a la Cambra que es pronunciï sobre la creació de la Comissió d'Enquesta.

El M.I. Sr. Síndic General diu que després de la Proposta que ha efectuat la Comissió legislativa quedava clar, i ell almenys així ho ha interpretat, que quedava també aprovada la creació de la Comissió d'Enquesta. No havent-hi més preguntes el Sr. Antoni Ubach abandona la Sala. En no formular-se cap observació el M.I. Sr. Síndic General declara aprovat l'informe de la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social.

Seguidament fa donar lectura a l'informe de la Comissió legislativa de Serveis Públics (Reg. Núm. 536-A del 27-12-90).

El M.I. Sr. Josep Ma Rossell demana al Govern si la formalització de l'acte jurídic de transmissió de la propietat dels béns del Servei de Televisió a l'entitat O.R.T.A. s'ha efectuat i en quin punt es troba actualment.

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria respon que, de moment, no s'ha efectuat perquè s'ha demanat a la Junta Rectora de l'O.R.T.A. que vulgui indicar o orientar la seva disponibilitat per rebre-ho i immediatament quan s'estigui d'acord amb la Junta Rectora de l'O.R.T.A. es portarà a terme.

El M.I. Sr. Síndic General demana si es vol fer alguna pregunta al Sr. Ramon Pla, Director del Servei de Telecomunicacions, que assisteix a aquesta sessió.

El M.I. Sr. Josep Garrallà diu que no és una pregunta sobre les auditories, però que, vista la presència del Sr. Pla ho aprofitarà per a demanar-li quan funcionaran bé els telèfons.

El Sr. Ramon Pla diu que farà un resum breu de com està la situació, perquè considera que ha evolucionat bastant positivament d'ençà el mes d'agost de l'any passat. Explica que, actualment, hi ha 13.000 línies digitals que cobreixen totes les Centrals, des del Pas de la Casa, Encamp, La Massana, Sant Julià de Lòria, una part d'Andorra la Vella i Ransol, i precisa que a Andorra s'han substituït o s'han traslladat els números 20, 21 i 22, doncs ja hi ha en funcionament la nova Central digital. Indica que els nivells de qualitat mesurats aquests darrers dies es presentarien de la següent manera: en primer lloc, en les comunicacions que es fan des dels nous números als números antics, que afecten a 13.000 abonats actualment, oscil·la entre un 10 i 15% de trucades defectuoses i perquè els índexs siguin correctes del tot haurien de baixar per sota del 5% de trucades defectuoses; en segon lloc, en les trucades que van des de números electromecànics cap a la central digital, la qualitat és sensiblement superior, i pel que fa a les trucades que es produeixen entre números digitals entre ells, els índexs de qualitat són encara més elevats.

Diu que, en aquest moment, hi han les dificultats puntuals següents: està obert un ràdio enllaç amb Barcelona per sortir de les centrals digitals amb una qualitat acceptable; en les trucades amb França des de les centrals digitals, sobretot pels números que es troben en zones

més enllà d'una línia de Lyon cap al Nord, el temps entre l'acabament de l'operació de marcar fins a completar la trucada és excessivament alt, de l'ordre de 15 o 16 segons, la qual cosa està causada perquè es passa per bastants centrals de trànsit, situació que podem qualificar de transitòria, fins i tant no haguem arribat a una digitalització total. Afegeix que, pel que fa a les trucades internacionals, els índexs de qualitat són semblants als d'abans. Diu també que, fins al setembre, es parlarà el trasllat dels números d'Andorra a la Central digital i procuraran atendre més la central vella, que no ha pogut tenir l'atenció o el manteniment que hagués exigít, donat el seu estat d'obsolescència i la dedicació de tot el personal a les noves centrals. Afegeix que l'objectiu és que a finals del 1991 s'hagin pogut traslladar gairebé totes les línies de la central d'Andorra a la central digital i llavors la qualitat serà notablement superior a l'actual. Diu que, fent un resum del que ha succeït fins ara, des de que es va començar la digitalització en el mes d'agost, amb la primera central que és la que afecta La Massana i Ordino i tota aquella Vall, aquella experiència va ésser difícil i negativa, perquè el producte, així ho ha exposat a diferents Comissions a les quals ha assistit, no havia estat experimentat en el grau que creien, doncs era una programació totalment nova i van tenir dificultats molt per sobre de les normals que hi ha en aquests casos. Afegeix que a partir d'allí les coses van millorar, i ara quan es fan els trasllats dels nous números a les centrals digitals ja no es presenten els problemes que tenien llavors. Pensa que a finals del 1991 es tindrà una qualitat encara més gran i també s'obrirà un ràdio enllaç digital amb França i llavors els índexs de defectes hauran de baixar tots per sota del 5%.

El M.I. Sr. Josep Ma Rossell pregunta al Sr. Director de l'S.T.A., vist que actualment Andorra es troba en una situació d'obertura de rases a les carreteres generals d'una forma bastant considerable, tot i que no sigui només de l'S.T.A., sinó que creu que també són de F.E.D.A., si han arribat a alguna col.laboració a nivell de la Conselleria de Serveis Públics i amb els Hbles. Comuns per trobar una solució a aquest tema. Diu que troba actualment que a Andorra estan totes les carreteres generals obertes i pensa que hi hauria d'haver alguna col.laboració per a coordinar-ho.

El Sr. Ramon Pla diu que la Conselleria de Serveis Públics, atenent les recomanacions que se li van fer des de diferents indrets per a la creació de la figura d'un coordinador de treballs de canalitzacions, ha creat ja aquest lloc de treball i està ocupat per una persona designada per la Conselleria, amb l'objectiu essencial de fer i obtenir una planificació dels diferents organismes que intervenen en la construcció de canalitzacions en les vies públiques. Afegeix que en l'esperit de tots està molt present que la coordinació fins ara ha estat com a mínim criticable, per no dir bastant defectuosa, si bé entre F.E.D.A. i l'S.T.A. la coordinació s'ha anat efectuant. Diu també que en el moment en què estan aprovats els projectes pel Consell d'Administració procuren informar als Comuns, així com, en una segona fase, es procura comunicar-los hi, quan s'han adjudicat les obres, l'empresa adjudicatària, el pla de treballs previstos i d'aquesta forma coordinar al màxim les diferents tasques que es fan a les vies públiques. Diu que la voluntat de l'S.T.A. i el que ha pogut veure per altres entitats, és fer tot el que està en les seves mans per tal de millorar-ho.

El M.I. Sr. Josep Ma Rossell demana si amb la Conselleria de Serveis Públics han arribat a pensar en fer una campanya d'informació al públic, perquè pensa que seria una bona iniciativa.

El Sr. Ramon Pla respon que de la campanya de divulgació se n'ha parlat i que existeix la ferma voluntat de dur-la a terme i amb tots els mitjans que estiguin al seu abast perquè és absolutament necessària.

El M.I. Sr. Josep Garrallà diu que el Sr. Pla va dir, en unes declaracions, que no havien rebut la Central digital que realment esperaven, que hi havia hagut uns problemes tècnics i que no havien pagat la societat proveïdora. Pregunta si és cert que a València varen tenir problemes greus amb el mateix tipus de central.

El Sr. Ramon Pla diu que ell, personalment, no té notícies de que hi hagi hagut cap incident d'envergadura amb aquest tipus de Centrals, concretament a València, i que el sistema que s'ha contractat a Andorra és un sistema digital, que és el sistema 1240, sobradament provat, globalment, i acceptat. Precisa que la selecció es va fer fa uns tres anys amb el recolzament d'experts de l'U.I.T., que van treballar pel Govern i per l'S.T.A., en base a un concurs públic i, precisament, es va encaminar cap al sistema 12 perquè dins de tots els sistemes presentats potser no era, en aquells moments, el més experimentat però, en canvi, presentava una sèrie de característiques que el feien molt atractiu perquè permetia un sistema molt evolutiu cap a la xarxa de serveis integrats, i tothom va ésser conscient que potser era un petit risc a córrer i es va voler córrer. Afegeix que és un sistema evolutiu i que les Centrals que s'instal·len darrerament no són idèntiques a les que van instal·lar al principi, perquè hi ha una evolució de la programació i la versió que es va triar per a Andorra va ser l'última versió existent.

El M.I. Sr. Josep Ma Rossell recorda al Sr. Director que, en una última reunió de la Comissió legislativa, aquest va manifestar que hi havia hagut una sèrie de problemes amb el subministrament del procés digital, amb l'empresa amb la qual es va contractar, i demana la situació actual d'aquest tema i en quina situació, si pot ser econòmica o sinó jurídica, es troba.

El Sr. Ramon Pla explica que després de la primera experiència difícil amb la Central de La Massana, la primera mesura que es podia prendre, i que estava prevista en el contracte, era d'aplicar penalitzacions i que no es varen limitar exclusivament a aplicar penalitzacions, sinó que varen bloquejar totalment els pagaments fins i tant no estiguin totes les centrals en perfectes condicions de funcionament.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que si ho entén bé, quan s'hagi acabat tota la nova instal·lació es rebrà un rebut amb el detall de les trucades, i creu que seria molt important accelerar-ho al màxim, de forma que la gent tingui el convenciment automàtic de que el que paga és el correcte.

El Sr. Ramon Pla explica que les Centrals digitals donen com a servei complementari el poder disposar de la facturació detallada amb permanència i que, probablement, a finals d'any, una vegada estigui tot el sistema estabilitzat, es podrà oferir a tothom.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes demana si aquest servei tindrà un sobrecost.

El Sr. Ramon Pla explica que, normalment, tots els serveis que són complements al servei telefònic convencional pur solen facturar-se a part, i que la seva proposta anirà en aquest sentit.

No havent-hi cap més pregunta el Sr. Ramon Pla abandona la sala i el M.I. Sr. Síndic General declara aprovat l'informe presentat per la Comissió legislativa de Serveis Públics. Conclou dient que, segons es desprèn del que s'ha dit en la present sessió, queden aprovats els comptes de l'Administració General i de les Entitats Parapúbliques, corresponents a l'exercici de 1989, a excepció feta de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, així com les observacions i les recomanacions de control intern indicades en les auditories.

Projecte de Llei de Modificació de les Tarifes Elèctriques de l'Ens Forces Elèctriques d'Andorra (F.E.D.A.) per a l'any 1991.

El M.I. Sr. Síndic General recorda que aquest mati ha quedat pendent d'examen la Proposta de modificació de les tarifes de F.E.D.A. i que la Comissió legislativa d'Indústria i Comerç havia dit que es reuniria per elaborar el seu informe al respecte.

El M.I. Sr. Miquel Aleix diu que s'ha distribuït durant el Consell el Projecte de Llei de modificació de les tarifes de l'Ens Forces Elèctriques d'Andorra (F.E.D.A.) per a l'any 1991, i que la Comissió ha examinat aquestes tarifes i està d'acord amb l'aplicació de les mateixes tal i com es preveu en aquest Projecte de Llei.

No efectuant-se cap observació el M.I. Sr. Síndic General declara aprovada la Llei de Modificació de les Tarifes Elèctriques de l'Ens Forces Elèctriques d'Andorra (F.E.D.A.) per a l'any 1991.

I no havent-hi més intervencions i havent-se esgotat l'ordre del dia, el M.I. Sr. Síndic General aixeca la sessió, de la qual se n'ha formalitzat la present acta als efectes pertinents. Són les set del vespre.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General

V. i P.
El Síndic General

Annex Núm. 1

RECOMANACIONS DE CONTROL INTERN COMPTABLE.

1. PATRIMONI DEL M.I. CONSELL GENERAL.

1.1 Immobilitzat material.

El criteri actual seguit pel M.I. Govern és el de no activar cap actiu fix pel seu valor de cost i no amortitzar-lo d'acord amb la vida útil del bé, sinó que es considera despesa en l'exercici en què s'efectua el pagament.

A fi que l'Estat de la Situació Financera presenti una imatge fidel de la realitat i s'adeqüi als Principis de Comptabilitat Generalment Acceptats hauria d'incorporar l'immobilitzat propietat del M.I. Consell General valorat per uns taxadors independents.

1.2 Registre d'Actiu fix.

Amb l'objectiu de tenir un correcte control de l'immobilitzat material considerem imprescindible la creació d'un registre d'actiu fix que compregui la identificació, codi, localització física, data, preu d'adquisició i anys de vida útil amb la corresponent amortització anual acumulada.

L'esmentat registre hauria de quadrar-se amb les dades que ofereix la comptabilitat i podria estar sota responsabilitat de les diferents Conselleries.

Aquest tipus d'informació es fa imprescindible a l'hora de la presa de decisions sobre remodelació, retirament o adquisició de béns de l'immobilitzat.

1.3 Recomptes rotatius de l'immobilitzat material.

En l'actualitat no es realitza una verificació física sistemàtica o recompte de l'immobilitzat material.

Com a complement del punt 5.2 entenem que per a un adequat control i millor salvaguarda del patrimoni del M.I. Consell General, hauria d'implantar-se una política de recomptes de l'immobilitzat material, que hauria d'incloure recomptes periòdics i planificats amb les diferents Conselleries dels diferents béns en funció del risc de pèrdua d'aquests, obtencions periòdiques de conformitat per a béns en poder de tercers i

nomenament de responsables a nivell de Conselleria

que almenys un cop l'any donessin conformitat als registres de béns assignats al seu control.

2. COMPTES A PAGAR.

2.1 Hauria d'establir-se un sistema que permetés comptabilitzar totes les obligacions concretes pel M.I. Govern.

Actualment el sistema utilitzat per a la comptabilització de les obligacions no permet assegurar que el total de les obligacions concretes pel M.I. Govern estiguin comptabilitzades donat que a la Conselleria de Finances no es manté un control sobre la documentació pendent d'enviar per part de les Conselleries. Això ha provocat que l'import comptabilitzat com a

Creditors Pagaments Liquidats no reculli en la seva totalitat les obligacions realment contretes pel M.I. Govern.

En el transcurs del nostre treball, hem comprovat l'existència de pagaments efectuats durant l'exercici 1990, corresponents a obligacions contretes o meritades l'exercici 1989. Tanmateix, la majoria d'aquestes partides no disposaven de crèdit pressupostari suficient l'any 1989, contravenint el que fixa l'article 11, 2n. apartat b) de la Llei de les Finances Públiques.

2.2 Retencions del 5% sobre obres públiques.

La Conselleria de Serveis Públics és qui efectua els pagaments de les certificacions d'obra pública i edificacions. Quan es paga al proveïdor se li fa una retenció del 5% per cobrir la correcta recepció del bé o servei pel que fa a les condicions, terminis, etc. Actualment aquesta retenció no queda enregistrada com un passiu en el balanç ja que la despesa d'inversió es comptabilitza per l'import net. Generalment aquesta retenció queda enregistrada en el moment de fer-se efectiva, que sol ser en l'exercici següent al de la finalització de l'obra.

Recomanem a efectes que els estats financers presentin una imatge fidel, que les despeses d'inversió es comptabilitzin per l'import brut, en el passiu del balanç es reconegui el deute exigible per la retenció efectuada i en el compte de bancs l'import efectivament pagat.

Adicionalment i per arribar a quantificar el passiu per retencions que hauria de figurar en el balanç, la Conselleria de Serveis Públics porta un registre de projectes inversió que seria de gran utilitat a efectes de control de les retencions efectuades i de les que es fan efectives.

2.3 Interessos per descobert bancari pendents de pagament al tancament de l'exercici.

Aquests interessos (22 milions de pessetes) han estat comptabilitzats com a pagament diferit en l'Estat de la Situació Financera i alhora com a despesa en la Liquidació del Pressupost. Si entenem que el Pressupost recull tot flux monetari d'entrada o de sortida, aquests interessos no haurien de figurar com a despesa en el pressupost, precisament perquè restaven encara pendents de pagament a data de tancament de l'exercici i haurien d'haver-se imputat com a despesa en la Liquidació del pressupost de l'exercici 1990.

2.4 Comptes de pagaments diferits.

Les operacions relatives al període ampliació referides a creditors per obligacions reconegudes -compte 400- i creditors per pagaments ordenats -compte 410- haurien de desglossar-se també per ròssecs de proveïdors. Actualment la seva estructura per nombre de pagament és poc àgil i dificulta el control i la detecció de possibles errors.

3. DESPESES.

3.1 Pagaments directes.

S'entén per pagaments directes o anticipats aquells casos en què primer s'efectua el pagament i posteriorment s'aprova la liquidació de la despesa. Aquests tipus de pagaments com són els rebuts domiciliats, la nòmina i els pagaments urgents comporten problemes de control i de comptabilització ja que tot el sistema de control es basa en el fet que se segueixi successivament les fases d'autorització, liquidació i pagament. Un cop s'ha pagat és difícil reconstruir els documents originaris que fan possible la fiscalització de la despesa.

Respecte als rebuts domiciliats, com són els de l'aigua, la llum i el telèfon, arriba primer el càrrec bancari i per tant no es poden seguir les fases del control pressupostari. En l'exercici de 1989 s'han acarat els rebuts amb els contractes i això ha permès l'assignació correcta de

les partides pressupostàries. El problema que encara existeix és que el control que hauria de fer cada Conselleria de les seves despeses no es fa en aquest cas, ja que en el Departament de Finances s'han creat els documents de liquidació i ordenació del pagament però no han estat aprovats per les Conselleries corresponents.

Recomanem per a un major control i seguiment d'aquests rebuts domiciliats que almenys la Conselleria corresponent aprovi posteriorment la despesa carregada pel banc.

Respecte a la nòmina, la Conselleria de Finances confecciona amb posterioritat al pagament mensual de la nòmina el document de liquidació de la despesa, però tampoc no ha estat aprovat per cada Conselleria.

Recomanem que abans d'efectuar el pagament de la nòmina es confeccioni el document de liquidació i es remetin a cada Conselleria els resums de nòmina i els fulls de liquidació per a la seva aprovació.

Respecte als pagaments urgents com són el pagament dels sous dels Consellers i la cotització a la C.A.S.S. no passen pel diari base de nòmina i això comporta un problema de control pressupostari. Per tant també recomanem que es redueixin en la mesura que sigui possible.

3.2 Fase de "compromís" en el circuit de despesa.

Totes les despeses superiors al milió de pessetes han de passar per la fase de compromís de la despesa. En el transcurs del nostre treball de comprovació dels procediments i fases de la despesa hem detectat partides que no aconsegueixen aquest requisit (núm. document de pagament 5004, 7996 i 6933), perquè s'ha necessitat agilitar el procés de pagament al proveïdor.

Recomanem que totes les despeses segueixin les fases que estableix la Llei de Finances Públiques de 1983.

4. GENERAL

4.1 Pla General de Comptabilitat Pública.

En l'article 4rt, apartat 1er, del Decret Regulador de la Comptabilitat Pública, es disposa que: El Govern aprovarà el Pla General de Comptabilitat Pública, que tindrà com a finalitats essencials:

a) Establir la normalització comptable del sector públic.

b) Reflectir la situació financera i patrimonial de l'Administració General, de les entitats parapúbliques i de les societats públiques.

I en l'apartat 2n, que: El Pla General de la Comptabilitat Pública tindrà una estructura que serà aplicable a la totalitat del sector públic.

Com que actualment encara no s'ha aprovat l'esmentat Pla General de la Comptabilitat Pública, i sense perjudici del que disposen els articles 11, apartat 1er. i 52 de la LLEI GENERAL DE FINANCES PÚBLIQUES, recomanem que la definició del Pla General de Comptabilitat Pública es faci de manera que les classificacions pressupostàries estiguin en perfecta harmonització amb la classificació comptable, i per tant, en la línia més moderna de la disciplina comptable, atès que es projectaran a altres entitats públiques i parapúbliques que no són l'Administració General.

4.2 Igualacions de ròssecs i transaccions entre M.I. Govern i altres ens públics.

Actualment no s'estan efectuant igualacions de ròssecs, transaccions o subvencions entre el M.I. Govern i els diferents ens públics. Això, dóna lloc a partides comptabilitzades pel M.I. Govern i no per l'ens públic o bé a l'inrevés.

Durant el nostre treball hem detectat diversos casos de subvencions no comptabilitzades pel M.I. Govern i que eren donades com a ingrés per l'entitat pública, ròssecs a pagar pel M.I. Govern que figuraven en el balanç de l'entitat pública i no del M.I. Govern.

És important que periòdicament s'efectuï una igualació de ròssecs, transaccions i subvencions i sobretot al final de l'exercici pressupostari, ja que d'aquesta manera quedarien totes les operacions enregistrades i no donaria lloc a cap passiu omès pel M.I. Govern.

Establint un sistema de confirmacions periòdiques entre entitat i M.I. Govern quedaria esmenada aquesta debilitat de control.

4.3 Comptabilitat General versus Comptabilitat Pressupostària.

El fet de portar simultàniament una Comptabilitat Pressupostària i una Comptabilitat General sovint dóna lloc a interferències i contradiccions entre ambdues. El cas més habitual detectat durant el nostre treball ha estat el d'enregistrar les compres i les inversions d'obra pública en el moment del pagament, segons comptabilitat pressupostària, sense enregistrar al tancament d'exercici el passiu generat per haver contret un deute, en la Comptabilitat General.

És convenient que es defineixin comptes anuals per a la Comptabilitat General independents de la Comptabilitat Pressupostària i recomanem que se segueixin els Principis de Comptabilitat Generalment Acceptats per a la Comptabilitat General, sobretot pel que fa referència al principi de meritament.

5. CAIXA I BANCS.

5.1 Arqueigs de fons a les caixes obertes dels serveis de l'Administració.

Actualment no s'estan efectuant arqueigs de fons en aquestes caixes ni tan sols a tancament d'exercici.

Si bé els ròssecs que es mantenen en aquestes caixes dels serveis de l'Administració són immaterials, de cara a establir un major control sobre aquests fons seria convenient efectuar arqueigs periòdicament per una persona responsable i que se'n deixés evidència en un format estàndard creat per aquest motiu.

Una altra alternativa seria que s'adoptés un fons fix de caixa que recollís la xifra necessària per a la caixa i temporalment es reposessin les despeses i pagaments efectuats, contra presentació del suport documental degudament autoritzat d'aquests.

5.2 Autorització i revisió de les igualacions bancàries.

Hem observat durant el nostre treball que no hi ha evidència que les igualacions bancàries les revisi una persona independent de qui les realitza.

Així mateix hem detectat que no s'efectuen igualacions bancàries en alguns bancs on es mantenen ròssecs en moneda estrangera poc importants, com és el cas de Banc Internacional (FF Bitllet i FF Convertible) i Banca Mora (FF Bitllet).

Recomanem que una persona independent de qui confecciona les igualacions i amb la suficient autoritat, les revisi i les aprovi, i que es preparin per a tots els comptes bancaris, ja que d'aquesta manera s'aconsegueix un millor control dels ingressos i despeses alhora que es posen en evidència possibles deficiències del sistema.

5.3 Control centralitzat de comptes bancaris.

Actualment el M.I. Govern d'Andorra té oberts diversos comptes bancaris a l'estranger entre els quals es troben els oberts a París per fer front a les despeses de la Casa d'Andorra i el pagament de la Quèstia. Per aquests comptes oberts a l'estranger no es reben els extractes de moviments i per tant no es poden controlar des del Servei de Comptaduria de la Conselleria de Finances.

Addicionalment i per la circularització efectuada com a part dels nostres procediments d'auditoria no hem rebut confirmació d'aquests comptes existents tret de la Société Parisienne de Banque (Paris) que no figura en el balanç del M.I. Govern.

Seria convenient que els extractes i la resta d'informació d'aquests comptes es rebés a la Conselleria de Finances a fi de poder-hi exercir el control d'una forma directa, tal i com es fa amb la resta de comptes bancaris. Així mateix i a fi de garantir un adequat control de tots els fons, aquests comptes haurien d'estar enregistrats amb l'autorització de signatura del Conseller de Finances.

5.4 Avals i garanties.

A fi que els estats financers donessin el màxim d'informació possible convindria que es reflectissin en comptes d'ordre, fora del balanç, els avals i garanties a favor del M.I. Govern dipositats pels importadors per satisfer l'impost consum.

6. APORTACIO EN CAPITAL A PARAPUBLIQUES.

6.1 APORTACIO a la F.E.D.A.

En l'exercici 1988 el M.I. Govern va adquirir el patrimoni elèctric de les empreses F.H.A.S.A. i E.A.S.A. per 3.500 milions de pessetes i el va traspasar com a béns adscrits a F.E.D.A. en el moment de la seva fundació. APORTACIO que ha fet el M.I. Govern a la F.E.D.A. continua al 31 de desembre de 1989 sense definició política perquè no està instrumentada jurídicament ni documentalment i és per això que desconexem si la naturalesa d'aquesta operació és en caràcter de domini o simplement un préstec.

D'altra banda, la F.E.D.A. ha reintegrat uns imports a compte de distribució de resultats que, basant-nos en la documentació examinada, no es fa evident que existeixi una base jurídica o documental per determinar la naturalesa d'aquestes transaccions, la qual cosa dóna lloc a problemes a l'hora del seu enregistrament comptable.

Recomanem que es defineixi clarament la naturalesa que ha de tenir aquesta operació i que es documenti de forma oportuna a fi de donar-li el tractament comptable adequat.

7. FIANCES I DIPOSITS.

7.1 Dipòsits de radiodifusió.

El M.I. Govern té constituïts uns dipòsits davant els Honorables Srs. Batlles per a l'exercici de l'opció d'adquisició dels immobles i instal·lacions de les empreses SOFIRAD i EIRASA, empreses concessionàries de radiodifusió per Ptes. 10.000.000.- per Ràdio Andorra i Ptes. 10.000.000.- per la Ràdio de les Valls. La Ràdio de les Valls va cedir els immobles i instal·lacions al M.I. Govern, en virtut d'escriptura pública, per tant aquest dipòsit no té raó d'existir i es podria sol·licitar la seva devolució.

8. FONS DE PENSIONS I MUTUES.

8.1 Fons de Pensions.

El M.I. Govern té obligació de satisfer als funcionaris jubilats del M.I. Consell General un determinat suport en concepte de pensió contributiva. S'hauria de constituir un fons de pensions d'aquestes despeses en base a un càlcul actuarial fet per professionals independents que determinés el fons acumulat i la dotació de l'exercici.

8.2 Mútua jubilació i mútua malaltia.

Els dèficits dels Règims de mútua jubilació i mútua malaltia es presenten en l'Estat de la Situació Financera com a compte a cobrar sense que estigui determinat, qui és el subjecte passiu d'aquest dret de crèdit a favor del M.I. Govern.

Creiem convenient que els dèficits de cada exercici s'enregistrin com a despeses en l'exercici en què es produeixen.

9. NOMINES I PERSONAL.

9.1 Assistència dels Funcionaris als seus llocs de treball.

Els caps de cada departament controlen l'assistència dels seus funcionaris però no hi ha cap Departament que gestioni aquesta informació d'una manera centralitzada.

Recomanem que es formalitzi i centralitzi el control d'assistència dels funcionaris per tal de conèixer l'activitat de cada funcionari, així com el control de les baixes i absències, i també per poder mesurar les hores extraordinàries efectuades. Així mateix també permetria comparar l'activitat dels diferents departaments.

9.2 Contractació eventual.

D'acord amb els articles 5è. i 7è. del Reglament per a la Contractació de Personal Eventual al servei del M.I. Govern, la durada màxima d'aquests contractes serà de sis mesos.

Tal i com se'ns ha indicat durant el nostre treball, continua havent-hi alguns empleats que continuen treballant com a eventuais després dels sis mesos que estableix el reglament de contractació de personal eventual.

Recomanem l'acompliment de l'ordenació legal vigent pel que fa a aquest tipus de contractacions.

9.3 Política de contractació.

Actualment, cada Conselleria que necessita cobrir una vacant de lloc de treball és ella mateixa qui efectua les entrevistes oportunes a tots els candidats i selecciona la persona idònia. Aquesta fórmula no és la més adient com a política de selecció de personal per quant es pot tendir a seguir un criteri del tot arbitrari i es pugui contractar personal sense cap tipus de requeriment.

Recomanem que se segueixi el procés de selecció de personal recollit en el Reglament de Funcionaris i que la contractació de personal estigui totalment centralitzada a nivell de departament de personal. Tanmateix, recomanem que s'actualitzi aquest reglament que va ser creat el 1974 i modificat el 1981 per última vegada.

9.4 Butlletí de salari.

Durant les nostres proves que hem efectuat sobre les nòmines del personal hem detectat que ni l'empleat ni la persona autoritzada pel M.I. Govern signen el butlletí de salari.

Tot i que entenem que és un defecte formal podria donar lloc a sancions per part de l'autoritat laboral, i és per això que recomanem la seva esmena el més aviat possible.

9.5 Política de promocions.

Actualment els mateixos Consellers són els qui decideixen la promoció de cada empleat i el seu sou. En les nostres proves efectuades sobre nòmines no hem pogut arribar a determinar el que hauria de cobrar un empleat ja que no ens hem pogut satisfer d'una evidència escrita de les promocions que ha tingut, la seva categoria professional i el nombre de punts que li corresponen.

Recomanem que les promocions de categoria i sou de tots els empleats quedin evidenciades per escrit i signades per la persona que les autoritza.

9.6 Nòmina dels Consellers.

Els Consellers no tenen nòmina com qualsevol altre empleat, sinó que se'ls efectua una transferència per aquest concepte que es tramita com a "pagament urgent". No obstant això, aquest import i la seva cotització corresponent es passa pel compte de despeses de personal del pressupost.

Recomanem s'homogeneïtzi el procediment de pagament de la nòmina dels Consellers a la de la resta de la nòmina mensual.

9.7 Arxiu de comprovants de nòmines.

Durant les nostres proves sobre nòmines no hem pogut satisfer-nos de la verificació del "full de pagament" de cotitzacions a la C.A.S.S. del mes d'octubre perquè segons el departament de nòmines estava extraviat.

Recomanem que es millori l'arxiu de comprovants del departament de nòmines.

10. PRESTECES SECTOR PUBLIC I CREDITS BANCARIS.

10.1 Distinció entre curt i llarg termini.

El M.I. Govern presenta el ròssec dels crèdits bancaris en un sol compte dins de l'epígraf de finançament bàsic, sense diferenciar entre curt i llarg termini.

Recomanem que els crèdits bancaris es presentin diferenciant els ròssecs amb venciment inferior a 1 any com a curt termini i aquells amb venciment superior a 1 any com a llarg termini.

10.2 Reclassificació entre ròssecs deutors i creditors en bancs.

Amb la finalitat que l'Estat de la Situació Financera mostri una imatge el més fidel possible a la realitat, recomanem que els ròssecs deutors de bancs es presentin en l'actiu i els

creditors en el passiu, i no per l'import net com es mostra a 31 de desembre de 1989, en un sol import en el passiu.

11. INGRESSOS.

11.1 Participació postal.

L'import cobrat per participació postal amb l'Administració Postal Francesa ha estat de 19.287 milers de pessetes, corresponents a l'exercici 1989. Si bé se'ns ha comunicat que no hi ha cap acord escrit sobre com es determina la quantitat a cobrar, considerem que seria d'interès per al M.I. Govern l'establiment d'un contracte que regulés l'import a cobrar per aquest concepte.

Pel que fa a l'Administració espanyola, aquesta no efectua cap tipus de pagament per aquest concepte. Recomanem també que s'iniciïn les converses oportunes amb l'Administració Espanyola a fi d'establir les bases per una futura participació.

11.2 Control de preus de mercaderies.

Actualment existeixen llistes de control per a determinades mercaderies, així com fitxers amb factures d'importadors oficials, butlletins espanyols de preus, etc. amb la finalitat que l'agent de duanes tingui un punt de referència per verificar els preus d'entrada que faciliten els importadors. No obstant això, considerem que és una debilitat important el fet que no hi hagi una llista oficial de control de preus totalment objectiva per tal d'evitar possibles valoracions incorrectes de preus.

Recomanem que s'estableixi el més aviat possible una "llista de control de preus" que es vagi actualitzant periòdicament per personal autoritzat, a fi que l'agent de duanes tingui un punt de referència totalment objectiu per valorar els preus d'entrada de mercaderies.

11.3 Revisió de les declaracions d'importació.

El servei de verificació del Govern Andorrà revisa totes les declaracions d'importació juntament amb les factures i els impostos de consum corresponents. Els agents de duana núm. 31, 34, 35 i 36 que revisen les declaracions posen un segell de "Declaració revisada". No obstant això, no es deixa evidència mitjançant la signatura de l'agent que ha fet l'esmentada revisió.

Recomanem, per a un major control en la revisió, que les declaracions d'importació les firmi l'agent que les ha revisades, ja que és en aquesta fase de revisió on es detecten bona part dels errors de codificació, imports i tarifes d'impost erronis.

11.4 Verificació física de mercaderies.

Un requisit formal en determinats tipus de mercaderies (el gas-oil, per exemple) és la seva verificació física. Totes les mercaderies verificades tenen la respectiva "Acta de Control" on es detalla i es descriu la mercaderia verificada, deixant-ne alhora evidència en el dors de la "declaració d'importació" de l'existència de l'esmentada "Acta de Control".

Durant les nostres comprovacions de procediments i de circuits efectuades hem detectat que no en tots els casos (per exemple, declaració 38.117) s'especifica en el dors de la "declaració d'importació" l'existència d'una "Acta de Control" conforme s'ha inspeccionat l'esmentada mercaderia.

Recomanem que s'acompleixi aquest requisit formal ja que el dors de la declaració d'importació és l'únic lloc on queda evidència que s'ha verificat una mercaderia i se s'ha obert "Acta".

11.5 Valoració dels nòlits en la declaració d'importació.

Actualment no hi ha tarifes oficials de valoració del cost de transport i nòlits per a una mercaderia que entra a Andorra. La comprovació d'aquest cost la fa l'agent de duanes d'una forma totalment arbitrària en base que tingui una raonabilitat. A causa que els transports i nòlits vénen gravats per l'Impost Consum juntament amb el valor total de la factura, en no haver-hi tarifes oficials de referència pot ocasionar un tractament desigual a importadors que a compleixen els mateixos requisits.

Recomanem que s'estableixi unes tarifes oficials per a ciutats, per a aquelles més properes a Andorra, per a països i per a la resta."

Annex Núm. 2

Molt Il·lustre Conseller de Finances
Forces Elèctriques d'Andorra
Principat d'Andorra.

1. Hem examinat el balanç de situació de Forces Elèctriques d'Andorra al 31 de desembre de 1989, el compte de resultats i el quadre de finançament corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data. Amb les excepcions esmentades en els paràgrafs 2, 3 i 4 següents, el nostre examen fou realitzat d'acord amb normes d'auditoria generalment acceptades.

2. Al rebre l'encàrrec d'auditoria posteriorment al 31 de desembre de 1989, no hem pogut validar les existències físiques al 31 de desembre de 1989 i 1988, ni hem pogut obtenir satisfacció d'auditoria respecte a les quantitats existents al tancament de l'exercici 1989 i 1988 mitjançant l'aplicació de procediments alternatius. D'altra banda, tampoc hem pogut verificar el correcte tall d'operacions pel que respecta a les existències a 31 de desembre de 1989 i 1988.

3. Segons s'explica en la Nota 1 als Estats Financers, en el moment de la fundació de les Forces Elèctriques d'Andorra, l'1 de març de 1988, es va comptabilitzar com a immobilitzat material i existències pròpies el valor total de la compra d'aquests actius per un import de 3.500 milions de pessetes que el M.I. Govern d'Andorra va realitzar als antics concessionaris del servei, F.H.A.S.A. i E.A.S.A.. No obstant això, les operacions de traspàs i d'adscripció d'aquests béns a Forces Elèctriques d'Andorra, a la data de tancament, encara no es trobaven formalitzades documentalment i jurídica (Nota 10), per això, no podem concloure que existeixi un traspàs de propietat d'aquests actius des del M.I. Govern d'Andorra a les Forces Elèctriques d'Andorra.

Adicionalment, i com a conseqüència d'aquesta manca de formalització, tampoc podem determinar si l'import comptabilitzat com Aportació del M.I.C.G. per 3.500 milions de pessetes constitueix un compte patrimonial o bé un préstec a retornar al M.I.C.G. i per tant s'hauria d'haver presentat com un passiu de FEDA, registrant la seva corresponent càrrega financera al compte de resultats de l'exercici 1989. Tanmateix, el compte de resultats de l'exercici 1989 presenta un càrrec per amortitzacions de l'actiu immobilitzat net adscrit a FEDA de 352.850 milers de pessetes. Per les raons esmentades anteriorment, a l'existir una situació d'indefinició sobre la propietat d'aquests actius, desconeixem si procedeix registrar amortització sobre aquests béns al compte de resultats de FEDA, ja que aquests fet suposaria que ha existit efectivament un traspàs de propietat del M.I.C.G. a FEDA. Al contrari, si només existís una cessió de l'ús d'aquests béns, desconeixem si procediria pagar algun import per aquesta cessió i quin seria l'import que FEDA hauria d'haver comptabilitzat al seu compte de resultats.

4. El Balanç de Situació al 31 de desembre de 1989 de Forces Elèctriques d'Andorra presenta un saldo deutor de 394.167 milers de pessetes en concepte d'Acompte al M.I.C.G. sobre el resultat de l'exercici pendent aprovació i de distribució a tal data (Nota 12), i que per coherència amb la presentació actual de l'import de 3.500 milions de pessetes com a compte patrimonial (vegeu paràgraf 3 anterior) es presenta com una minoraria del patrimoni al 31 de desembre de 1989. Mentre no es resolgui documentalment la naturalesa de l'esmentat import

de 3.500 milions de pessetes (aportació patrimonial o préstec) no es podrà determinar si la mateixa és un dividend o una devolució del préstec, incloent o no la seva corresponent càrrega financera.

5. En la nostra opinió, excepte per als efectes dels ajustaments que es podrien posar de manifest si el nostre treball s'hagués dut a terme sense les limitacions dels paràgrafs 2, 3 i 4 anteriors, els estats financers adjunts presenten adequadament la situació financero-patrimonial de Forces Elèctriques d'Andorra al 31 de desembre de 1989, així com el resultat de les seves operacions i els canvis en la seva situació financera corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, d'acord amb principis i criteris comptables generalment acceptats, que, excepte per la variació en la periodificació d'ingressos corresponents a treballs d'ampliació i millora realitzats a petició d'abonat (vegeu Nota 2) amb la qual hi estem d'acord, han estat aplicats uniformement respecte als de l'exercici anterior. Els principis i criteris comptables més significatius utilitzats en la preparació dels estats financers s'expliquen en la Nota 2.

Andorra la Vella, 14 de maig de 1990.

Annex Núm. 3

Molt Il.lustre Conseller de Finances
Caixa Andorrana de Seguretat Social
Andorra la Vella
(Principat d'Andorra).

M.I. Sr. Conseller de Finances,

1. Hem examinat l'Estat d'actius i passius de la Caixa Andorrana de Seguretat Social al 31 de desembre de 1989 i l'estat d'ingressos i despeses i de canvis a la situació d'actius i passius corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data. Excepte per les limitacions esmentades en els paràgrafs 2,3,4,5 i 6 següents, el nostre examen fou realitzat d'acord amb normes d'auditoria generalment acceptades.

2. No hem obtingut una carta de representació referida als estats financers de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, al 31 de desembre de 1989, en la qual es confirmés la responsabilitat de la gerència sobre els estats financers, així com les manifestacions efectuades en relació amb el nostre treball d'auditoria sobre els mateixos.

3. Tal com s'indica en la Nota 6, l'Entitat té una inversió neta en accions i participacions no cotitzades de 5.095 milions de pessetes. Per validar aquest import, hem tractat de portar a terme les proves d'auditoria de validació del cost, mitjançant examen de la documentació justificativa, comprovació del percentatge de domini, sol·licitant certificats al Secretari del Consell d'Administració de la societat participada i avaluació de l'adequació de l'import registrat per comparació amb el seu valor substancial determinat segons estats financers auditats. Com a resultat de les nostres proves, els hem d'informar del següent:

- Import de les participacions per a les quals no hem pogut validar el seu valor de cost, percentatges de domini ni adequació del valor registrat: 543 milions de pessetes.

- Import de les participacions per a les quals, si bé hem pogut validar el cost, no hem pogut validar el percentatge de domini ni adequació del seu valor registrat: 210 milions de pessetes.

- Import de les participacions per a les quals, si bé hem pogut validar el percentatge de domini, no hem pogut validar ni el seu valor de cost ni adequació del valor registrat: 93 milions de pessetes.

- Import de les participacions per a les quals hem pogut validar el cost i el percentatge de domini però no adequació del seu valor registrat: 4.003 milions de pessetes.

4. Segons s'indica en la Nota 10, la societat manté un total de 820 milions de pessetes amb Préstecs i avançaments a curt termini. D'aquest import, un total de 393 milions de pessetes no hem obtingut evidència fefaent del seu pagament i per tant desconeixem el seu destinatari. Per altra banda del total dels 820 milions de pessetes, per un import de 616 milions de pessetes, no hem obtingut documentació fefaent que ens pugui determinar si l'esmentat import és recuperable per l'Entitat o no.

5. No hem rebut resposta dels advocats de l'Entitat. Segons l'informe d'auditoria de l'exercici anterior, el 21 de novembre de 1988 la societat suïssa Aubert et Cie., S.A. va formular, davant el Batlle Francès, demanda en judici ordinari de reclamació de quantitat contra l'Entitat i la societat andorrana Castor, S.A. reclamant el pagament d'una lletra de canvi establerta el 29 de juliol de 1988, amb venciment el 30 de setembre de 1988, d'un import de 2 milions de dòlars U.S.A. (Ptes. 221.7 milions), lliurada per Talar Films International Inc. contra Castor, S.A. domiciliada a Crèdit Andorrà, S.A. d'Escaldes, i avalada per l'Entitat. A 31 de desembre de 1989 aquesta demanda es trobava encara en tràmit i l'Entitat no tenia enregistrada cap provisió per aquest concepte. No hem disposat d'informació suficient per avaluar la situació d'aquesta demanda, i si finalment l'Entitat haurà de fer front a aquest aval en cas de que la mateixa segueixi vigent.

6. No hem obtingut resposta a la nostra petició de conformitat de ròssecs de les següents entitats bancàries i per tant desconeixem si, en el cas que haguéssim obtingut les pertinents respostes, es derivarien ajustaments significatius en l'Estat d'actius i passius al 31 de desembre de 1989. Els ròssecs mantinguts en aquestes entitats són:

Entitat	Ròssec a Inversions Financeres Temporals (Actiu)	
	Milers d'unitats	
Crédit Lyonnais	3.006	\$ USA
Banque Indosuez	10.261	FFC
Société Européenne de Banque	3.001	FS

7. Els presents Estats s'han elaborat seguint les polítiques comptables establertes per l'Entitat, les quals difereixen en certs aspectes dels principis de comptabilitat generalment acceptats i no pretenen presentar la situació financero-patrimonial, resultants de les operacions i canvis a la situació financera segons els esmentats principis. Les polítiques comptables més significatives seguides en la preparació dels Estats de l'Entitat i les diferències més importants respecte als principis de comptabilitat generalment acceptats es detallen a la Nota 3.

8. En la nostra opinió, excepte per l'efecte d'aquells ajustaments que haguessin pogut sorgir d'haver portat a terme les comprovacions no realitzades esmentades als paràgrafs 2 a 6 anteriors, els estats adjunts presenten adequadament els actius i passius de la Caixa Andorrana de Seguretat Social al 31 de desembre de 1989, els ingressos financers acreditats en l'exercici, els ingressos de l'activitat cobrats i dels despeses fetes efectives durant l'exercici acabat al 31 de desembre de 1989 i els canvis a la situació d'actius i passius, de conformitat amb els principis de comptabilitat establerts per l'Entitat (Nota 3) aplicats sobre bases uniformes.

Andorra la Vella, 14 de maig de 1990.